

RAPPORT

Kommunförbundet Stockholms län

LÄNSGEMENSAMT FÖRHÅLLNINGSSÄTT KRING ÅTERVINNINGSCENTRALERNA I STOCKHOLMS LÄN

Förutsättningar för att åstadkomma fri rörlighet för grovavfall från hushåll inom länet

Källa: Kommunförbundet Stockholms län

STOCKHOLM 2010-05-03

Sweco Environment AB
Avfallsteknik, Stockholm

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	FÖRORD	3
2	SAMMANFATTNING	4
3	INLEDNING	6
4	OMFATTNING OCH UNDERLAG	6
5	NULÄGESBESKRIVNING	7
5.1	ÅTERVINNINGSCENTRALER I STOCKHOLMS LÄN	7
5.2	UPPTAGNINGSSOMRÅDEN	10
5.3	KUNDER, AVFALLSMÄNGDER, KAPACITET OCH KOSTNADER	12
5.4	SERVICENIVÅ OCH MOTTAGNA FRAKTIONER	12
5.5	EXISTERANDE INPASSERINGSSYSTEM	13
5.6	SAMMANFATTANDE KOMMENTARER	14
6	KOMMUNENS RENHÅLLNINGSANSVAR	15
6.1	KOMMUNENS RENHÅLLNINGSANSVAR	15
6.2	FINANSIERING AV KOMMUNAL AVFALLSHANTERING	16
7	FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FRI RÖRLIGHET	17
7.1	VAD INNEBÄR FRI RÖRLIGHET?	17
7.2	KOMMUNERNAS SYN PÅ FRI RÖRLIGHET	18
7.3	FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR INFÖRANDET AV FRI RÖRLIGHET	19
7.3.1	GEMENSAM NIVÅ IFRÅGA OM KOSTNADER OCH SERVICENIVÅ	20
7.3.2	FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ETT KVITTNINGSSYSTEM	21
7.3.3	KONSEKVENSER AV REGLERAD FRI RÖRLIGHET	22
7.4	SAMMANFATTANDE KOMMENTARER	22

Bilagor

- Bilaga 1 – Sammanställning Service, Kunder och Inpasseringssystem
- Bilaga 2 – Sammanställning Kapacitet och Kostnader
- Bilaga 3 – Sammanställning Bostadsbestånd
- Bilaga 4 – Protokoll och Tjänsteutlåtanden
- Bilaga 5 – Enkätfrågor
- Bilaga 6 – Kortfattat om inpasseringssystem

1 FÖRORD

I februari 2010 fick Sweco i uppdrag av Stockholmsregionens avfallsråd genom Kommunförbundet Stockholms län, att utreda förutsättningar och krav för att rörande återvinningscentralerna i länet åstadkomma fri rörlighet för kommunernas medlemmar, dvs. de privata hushållen.

En styrgrupp bestående av följande personer har drivit utredningsarbetet:

- Said Ashrafi, processledare KSL
- Per Hammarlund, SÖRAB
- Marcus Wisting, Roslagsvatten
- Maria Mårdskog, Nacka
- Jonas Selander Lyckeborg, Stockholm
- Anna Drakenberg, Stockholm
- Anders Mattson, SRV Återvinning
- Marie Rönn Salander, Telge Återvinning

Ovan nämnda ingår i Stockholmsregionens Avfallsråds arbetsgrupp för återvinningscentraler.

Konsultinsatsen i utredningen har genomförts av Celeste Ganga Parada samt Daina Millers-Dalsjö, Avfallsteknik, Sweco Environment AB.

2 SAMMANFATTNING

På uppdrag av Kommunförbundet Stockholms län (KSL) har Sweco Environment utrett förutsättningar för att åstadkomma fri rörlighet över kommungränserna för hushållsavfall som lämnas på återvinningscentralerna.

Utredningen baseras, efter överenskommelse med beställaren, på den av KSL och Stockholms Regionens Avfallsråd (STAR) tidigare genomförda inventeringen kring återvinningscentralerna i länet och kommunernas syn på inpasseringssystem.

Sweco har kompletterat med att sammanställa resultat från inventeringen, tidigare protokoll, tjänsteutlåtanden samt beslut kring frågan om införandet av särskilda inpasseringssystem och fri rörlighet i länet (se bilaga 4). Utöver detta har STARs särskilda arbetsgrupp med representanter för ett antal kommuner deltagit i diskussionen och lämnat information till Sweco. Kommunernas representanter framförde sitt behov av ett gemensamt underlag för fortsatta diskussioner.

Uppdraget omfattade inledningsvis följande tre huvudfrågor:

1. Utredda förutsättningar och krav för att åstadkomma en fri rörlighet
2. Identifiera en, för medverkande parter, acceptabel nivå ifråga om kostnader, service, användarvänlighet, tillgänglighet och miljö
3. Utredda konsekvensen av denna acceptabla nivå för kommunerna ("förlorare" och "vinnare")

Fri rörlighet för hushållsavfall till ävç förekommer redan i länet men i olika former – reglerad och oreglerad.

Oreglerad fri rörlighet innebär att kostnaden för hantering av annat avfall än det som faller under den enskilda kommunens ansvar tillåts felaktigt belasta annat renhållningskollektiv, vilket strider mot bestämmelserna om kommunalt renhållningsansvar och avfallstaxans utformning, se avsnitt 5.

Exempel på reglerad fri rörlighet finns i samarbetet mellan SÖRAB-kommunerna, SRV-kommunerna och inte minst i samarbetet mellan Södertälje kommun och Nykvarns kommun. Kostnaderna för drift av återvinningscentralerna fördelas mellan kommunerna som ingår i samarbetet, till exempel som en kostnad per invånare och år.

Grundprincipen är att varje kommun bekostar hanteringen av sitt eget uppkomna kommunala avfall. För att åstadkomma fri rörlighet inom ramen för kommunens ansvar, och som inte strider mot bestämmelser om kommunalt renhållningsansvar, krävs avtal mellan samtliga samarbetande kommuner, reglering av samtliga kostnader, samordning av föreskrifter så att ingen kommun missgynnas.

Ifråga om servicenivå (antal återvinningscentraler och placering, öppettider, antal besök m.m.) och kostnader så finns det i dagsläget inget som tyder på att fri rörlighet inte kan fungera utan en gemensam regional överenskommelse. Då förutsättningar och behov

skiljer sig inom regionen bör frågorna lämpligen diskuteras på lokal nivå, exempelvis mellan angränsande kommuner eller de kommuner som enligt statistiken (antal besök från andra kommuner) visar ett högre behov av samarbete.

Av tillgängligt underlag framgår följande:

- Kostnaderna varierar 121 kr/hushåll till 993 kr/hushåll och år.
- Ovanstående motsvarar 60 kr/invånare till 355 kr/invånare och år.

Under arbetets gång, vid arbetsgruppsmöte, framgick det även att kostnaden varierar mellan 100-230 kr/kundbesök, betalande verksamhetskunder avräknade. Det saknas dock uppgifter för samtliga kommuner om antal besök per anläggning.

Inför vidare diskussioner om kostnader och ersättningsnivåer rekommenderas användandet av en gemensam beräkningsmall, med särskild överenskommelse om vilka kostnader som ska ingå.

Inför fortsatta diskussioner rekommenderas följande:

- Framtagning av gemensam beräkningsmall som ligger till grund vid beräkning och redovisning av nuvarande kostnader för drift (inkl. fastighets- och kapitalkostnader) av återvinningscentraler. Beräkningsmallen bör redovisa för vilka kostnader som kan och/eller ska räknas med, samt har en direkt anknytning till det kommunala uppdraget. Redovisning kan ske i exempelvis kr/invånare, kr/hushåll eller kr/kundbesök.
- Framtagning av statistiskt underlag kring antal besökare vid återvinningscentralerna, med redogörelse av andel besök som härrör från andra kommuner eller annan kundkategori.
- Diskussioner bör även påbörjas på lokal nivå, inom respektive kommun, angående behovet av införandet av särskilda inpasseringssystem i kommunen, samt ev. konsekvenser av detta.

Annat som kan beröras vid framtida diskussioner:

- Identifiering av kommuner som närmast bör föra diskussioner på lokal nivå angående ett framtida samarbete.
- Framtida behov av utökad kapacitet i form av utbyggnad eller nybyggnad av återvinningscentraler.
- Eventuellt gemensamt förhållningssätt kring tjänster på den konkurrensutsatta marknaden, exempelvis villkor för mottagande och hantering av verksamhetsavfall.

3 INLEDNING

Allt fler kommuner väljer att införa särskilda inpasseringssystem till deras återvinningscentraler med syfte att i första hand reglera inkommande avfallsflöden och få en bättre kontroll över inkommande obetald verksamhetsavfall men även obetalt hushållsavfall från andra kommuners medlemmars.

I februari 2010 fick Sweco i uppdrag av Stockholmsregionens avfallsråd genom Kommunförbundet Stockholms län, att utreda förutsättningar och krav för att rörande länets återvinningscentraler åstadkomma fri rörlighet för hushållen.

Med fri rörlighet avses fri avlämning av avfall från privata hushåll i valfri återvinningscentral oberoende av kommungränser.

Ett gemensamt förhållningssätt och system för hantering och mottagande av kunder från andra kommuner än den egna, skulle underlätta för medborgarna att få tillgång till närmast belägna återvinningscentral, oavsett vilken kommun den ligger i.

4 OMFATTNING OCH UNDERLAG

Utredningen omfattar följande tre huvudfrågor:

- Utreda förutsättningar och vad som krävs för att åstadkomma en fri rörlighet för kommuner och kunder
- Identifiera en, för medverkande parter, acceptabel nivå ifråga om kostnader, service, användarvänlighet, tillgänglighet och miljö
- Utreda konsekvensen av denna acceptabla nivå för kommunerna ("förlorare" och "vinnare")

Utredningen baseras, efter överenskommelse med beställaren, till största del på den tidigare genomförda inventeringen kring återvinningscentralerna i länet och kommunernas syn på inpasseringssystem. För enkätens genomförande svarar Kommunförbundet Stockholms län (KSL) och Stockholms Regionens Avfallsråd (STAR).

Enkäten utarbetades av en särskild arbetsgrupp¹ inom STAR vars fokus är att arbeta med frågor som berör återvinningscentralerna i regionen.

Tidigare protokoll, tjänsteutlåtande samt eventuella beslut kring frågan om införandet av särskilda inpasseringssystem och fri rörlighet i länet har också gjorts tillgängliga (se bilaga 4). Utöver detta har STARs särskilda arbetsgrupp med representanter för ett antal kommuner varit tillgänglig för diskussion².

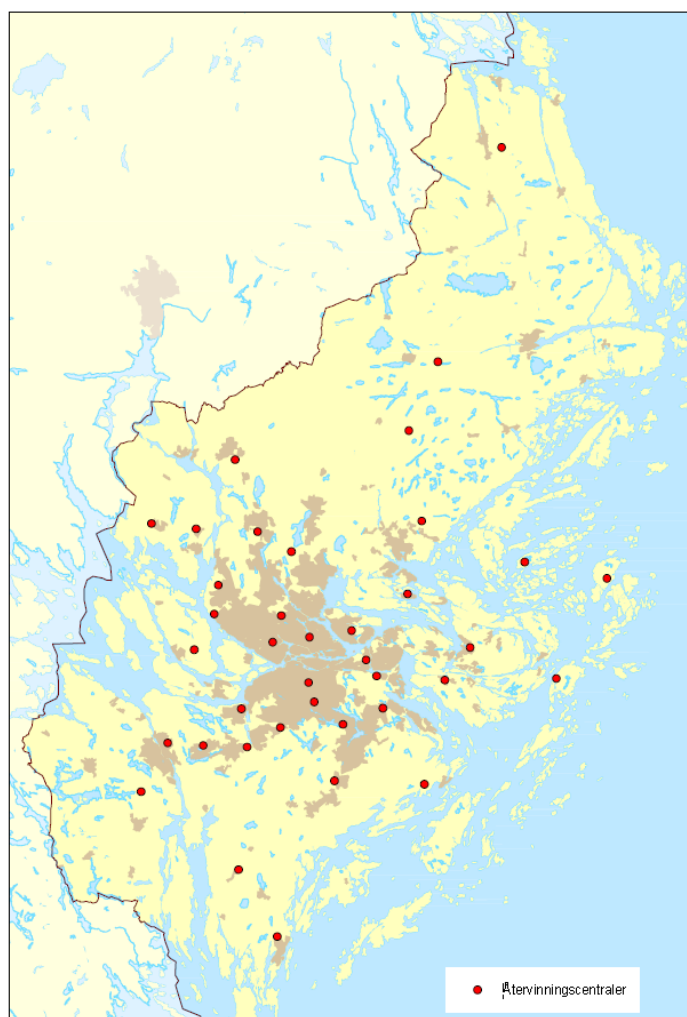
¹ STAR arbetsgruppen består av följande kommunala representanter: Said Ashrafi, KSL; Anna Drakenberg, Sthlms Stad; Jonas Selander Lyckeberg, Sthlms Stad; Marcus Wisting, Roslagsvatten; Per Hammarlund, SÖRAB; Christer Jonsson, SRV Återvinning; Anders Mattsson, SRV Återvinning; Maria Mårdskog, Nacka kommun; Marie Rönn Salander, Telge Återvinning

² Under arbetets gång har två möten hållits - 11/3 2010 samt den 15/4 2010.

5 NULÄGESBESKRIVNING

5.1 ÅTERVINNINGSCENTRALER I STOCKHOLMS LÄN

Nedan presenteras övergripande resultat från enkäten. Resultatet presenterades i en kortfattad sammanfattning av KSL för förbundets styrelse som en sammanfattande promemoria vid styrelsens sammanträde den 10 december 2009³, se även bilaga 4.

Figur 1 Återvinningscentraler i Stockholms län. Källa: Kommunförbundet Stockholms län
Det finns totalt 39 återvinningscentraler i regionen, varav 27 centraler tar emot företagskunder och därmed verksamhetsavfall.

³ Kommunförbundet Stockholms län, Promemoria Läns gemensamt inpasseringssystem för återvinningscentraler – resultat av enkätundersökning, 2009-12-10.

Av de 26 kommunerna i länet är det 4 st. som saknar egna återvinningscentraler, dvs. centraler inom kommunens mark; samarbete sker dock med andra kommuner.

Danderyd, Sollentuna och Solna kommun saknar egna återvinningscentraler men samarbetar med Järfälla, Lidingö, Sundbyberg, Täby, Upplands-Väsby samt Vallentuna kommun genom Söderhalls Renhållningsverk AB (SÖRAB) – dessa kommuner har tillgång till 6 återvinningscentraler. Centralerna har fri rörlighet för delägarkommunernas kunder men saknar särskilt inpasseringssystem. Manuell kontroll utförs. Stockholms stad är passiv delägare i SÖRAB och står utanför samarbetet kring återvinningscentralerna.

Ett liknande samarbete finns mellan Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn samt Salem kommun genom SRV Återvinning AB. Samtliga kommuner har dock återvinningscentraler. Centralerna har särskilda inpasseringssystem med fri rörlighet för delägarkommunernas kunder.

Även Nykvarns kommun saknar egen återvinningscentral men samarbetar med Södertälje kommun, genom Telge AB som ansvarar för renhållningsverksamheten. Särskilt inpasseringssystem med kort finns.

Av de totalt 39 återvinningscentralerna i länet har 14 st. särskilt inpasseringssystem. Österåker kommun planerar i och med upprättandet av en ny återvinningscentral införa särskilt inpasseringssystem. I Stockholms stad förs det diskussioner på tjänstemannanivå kring ett eventuellt införande av inpasseringssystem. Det finns dock inget politiskt beslut.⁴

Följande kommuner har särskilt inpasseringssystem (se även nedanstående figur):

1. Ekerö kommun	(1 ävc)
2. Tyresö kommun	(1 ävc)
3. Södertälje kommun	(2 ävc, samarbete med Nykvarn via Telge)
4. Huddinge kommun	(2 ävc, samarbete via SRV)
5. Botkyrka kommun	(2 ävc, samarbete via SRV)
6. Haninge kommun	(2 ävc, samarbete via SRV)
7. Nynäshamn kommun	(2 ävc, samarbete via SRV)
8. Salem kommun	(1 ävc, samarbete via SRV)

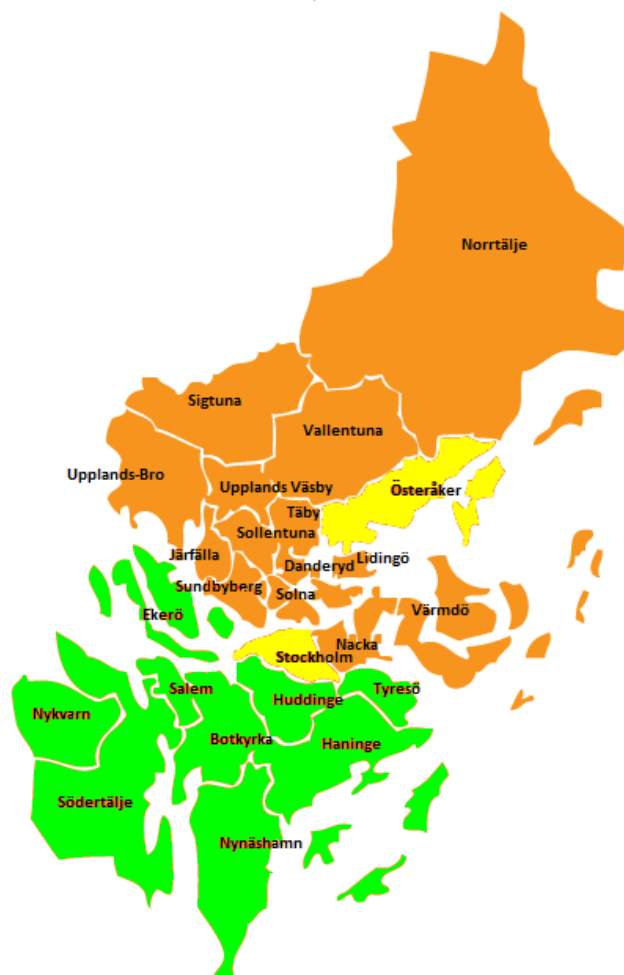
De kommuner som har ett särskilt inpasseringssystem till sina respektive återvinningscentraler har tillsammans ett upptagningsområde som motsvarar 183 379 hushåll, vara 76 100 hushåll i småhus.⁵

⁴ Jonas Selander samt Anna Drakenberg, Trafikkontoret, Stockholms stad, Arbetsgruppsmöte den 15 april 2010.

⁵ Uppgifter från Statistiska centralbyrån, 2010-04-12, Bostadsbestånd 2009.

Österåker kommun som planerar att införa inpasseringssystem motsvarar ett upptagningsområde på 15 082 hushåll (varav 10 564 i småhus).

- Kommuner som har särskilt inpasseringssystem med kort
- Kommuner som planerar att införa inpasseringssystem
- Kommuner som har inpassering utan särskilt system. Vanligen utförs en manuell kontroll av inkommande fordon.

Figur 2 Grönmarkerade kommuner har särskilt inpasseringssystem med kort. Gulmarkerade kommuner planerar att införa särskilt inpasseringssystem med kort. Källa: KSL (omarbetsad bild)

Övriga kommuner, dvs. kommuner som saknar särskilt inpasseringssystem motsvarar 751 754 hushåll, varav 172 942 i småhus.

Följande kommuner saknar särskilt inpasseringssystem till sina återvinningscentraler:

1. Danderyd kommun (0 åvc, samarbete via SÖRAB)
2. Järfälla kommun (1 åvc, samarbete via SÖRAB)
3. Lidingö kommun (1 åvc, samarbete via SÖRAB)

4. Nacka kommun	(2 åvc)
5. Nykvarns kommun	(0 åvc, samarbete med Södertälje)
6. Norrtälje kommun	(3 åvc)
7. Sigtuna kommun	(1 åvc)
8. Sollentuna kommun	(0 åvc, samarbete via SÖRAB)
9. Solna kommun	(0 åvc, samarbete via SÖRAB)
10. Stockholms stad	(5 åvc)
11. Sundbybergs stad	(1 åvc, samarbete via SÖRAB)
12. Täby kommun	(1 åvc, samarbete via SÖRAB)
13. Upplands-Bro kommun	(2 åvc)
14. Upplands Väsby kommun	(1 åvc, samarbete via SÖRAB)
15. Vallentuna kommun	(1 åvc)
16. Vaxholm kommun	(1 åvc)
17. Värmdö kommun	(5 åvc)
18. Österåker kommun	(1 åvc, planerar att införa inpasseringssystem)

5.2 UPPTAGNINGSSOMRÅDEN

I bilaga 1 redovisas kommunernas bedömning av återvinningscentralernas upptagningsområden. Sammanställningen visar att totalt 23 kommuner bedömer ha ett större upptagningsområde än den egna kommunen. Av dessa 23 st. ingår 16 kommuner redan i ett samarbete med andra kommuner – Södertälje och Nykvarn, SÖRAB-kommunerna samt SRV-kommunerna⁶.

Övriga kommuner bedömer sina upptagningsområden som följer:

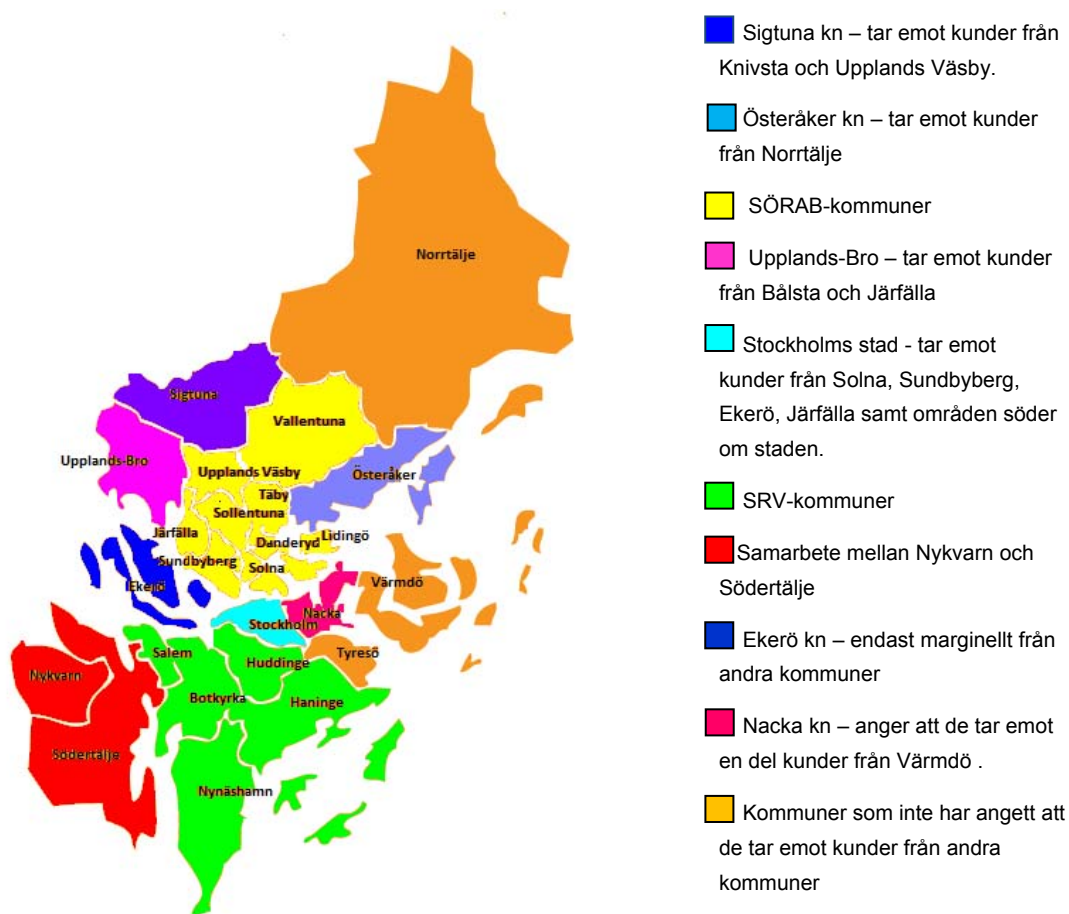
- Sigtuna kommun bedömer att de tar emot kunder från både Knivsta och Upplands Väsby.
- Upplands-Bro kommun bedömer att de tar emot kunder från Bålsta och Järfälla.
- Österåker kommun anger att de tar emot kunder från Norrtälje.
- Stockholm Stad bedömer att deras centraler tar emot kunder från Solna, Sundbyberg, Ekerö och Järfälla och från områden söder om Stockholm.
- Ekerö kommun anger att de endast marginellt tar emot från andra kommuner.

⁶ SÖRAB-kommuner: Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby, Vallentuna. Stockholms stad är passiv delägare i SÖRAB. SRV-kommuner: Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn, Salem

- Nacka kommun anger att tar emot en del kunder från Värmdö kommun.

Stockholms stad är den kommun som bedöms vara högst belastad av andra kommuninvånare än de egna.

Det finns dock inte fullständiga uppgifter om antalet kunder som härrör från andra kommuner för respektive anläggning. Kommuner med fri inpassering utför manuell kontroll och ibland enkätundersökningar som visar på att kunder från andra kommuner lämnar avfall⁷.

Figur 2 Kommuner som bedömer sig ha ett större upptagningsområde än den egna kommunen. Källa: KSL (omarbetad bild)

I och med att de flesta kommuner i dagsläget (2010) saknar särskilt inpasseringssystem finns det en s.k. otillåten eller ej sanktionerad fri rörlighet. För kommuner som ingår i ett samarbete, exempelvis SÖRAB-kommunerna är fri rörlighet en självklar del av hanteringen.

⁷ Jonas Selander, Trafikkontoret, Stockholms stad samt Per Hammarlund, SÖRAB, Arbetsgruppsmöte den 15 april 2010.

5.3 KUNDER, AVFALLSMÄNGDER, KAPACITET OCH KOSTNADER

I länet finns 934 901 hushåll varav 249 042 utgörs av hushåll i småhus⁸, dvs. ca 27 %. Uppgifter om antal besök är ofullständig, utifrån tillgängligt material kan dock antal besök uppskattas till minst 1 560 000 besök om året (fordon/år), varav minst 225 000 besök görs av företagskunder.

Under 2008 uppgick insamlade avfallsmängder till ca 257 000 ton, inkl inkommande mängd verksamhetsavfall (se bilaga 2).

Av totalt 39 återvinningscentraler i länet är 27 st. öppna för företagskunder. Ekerö kommun, Värmdö, Nacka samt Vaxholm tar inte emot företagskunder. Stockholms stad tar emot företagskunder på endast 2 av sina 5 återvinningscentraler.

Enligt tillgängligt underlag uppgår den totala driftkostnaden inklusive fastighets- och kapitalkostnader för återvinningscentralerna i länet till minst 158 mkr per år. I underlaget saknas uppgifter från 4 kommuner, motsvarande 10 återvinningscentraler. Den totala årliga kostnaden för behandling av verksamhetsavfall inkl. obetalt avfall till ca 32 Mkr.

Den totala årliga kostnaden per återvinningscentral varierar från 400 000 kr till 16,7 mkr; vilket motsvarar

- 121 kr/hushåll till 993 kr/hushåll, eller
- 60kr/invånare till 355 kr/invånare

Vid möte den 15 april 2010 med STARs särskilda arbetsgrupp för återvinningscentraler framgick det att kostnaden för i gruppen ingående kommuner varierade mellan 100 – 230 kr/besök.

I befintligt underlag saknas uppgifter om återvinningscentralernas specifika kapacitet (enligt tillstånd och bedömd) för att dra några särskilda slutsatser.

5.4 SERVICENIVÅ OCH MOTTAGNA FRAKTIONER

I bilaga 1 redovisas för servicenivå, samt kommunernas syn på mottagande av privata kunder från andra kommuner och företagskunder.

Tillgänglighet avseende veckodagar och öppettider varierar mellan de olika centralerna – från att ha öppet samtliga dagar i veckan till ett par dagar per vecka.

I flertalet kommuner tas följande fraktioner emot:

- Grovavfall
- Däck
- Icke återvinningsbart
- Metallsrot

⁸ Uppgifter från Statistiska centralbyrån, 2010-04-12. Bostadsbestånd 2009.

- Wellpapp
- Brännbart
- Trä
- Trädgårdsavfall
- Farligt avfall
- Elektriskt och elektroniskt avfall
- Förpacknings- och tidningsavfall

I tillgängligt underlag framgår det inte om det finns begränsningar i mottagna mängder per gång av hushållsavfall, eller begränsningar i antal besök per år och som ingår i den fasta årliga avgiften.

I SÖRAB-kommunerna finns inga särskilda begränsningar i mängder, eller antal besök per år ifråga om privata hushåll.

Hos SRV-kommunerna är inpassering begränsat till kunder med kort; de privata hushållen får obegränsat antal besök per år.⁹

Södertälje kommun och Nykvarns kommun tillåter 18 besök per år för privata hushåll.¹⁰

5.5 EXISTERANDE INPASSERINGSSYSTEM

Av länets 26 kommuner är det 8 st. som har ett särskilt inpasseringssystem; Ekerö kommun, Tyresö kommun, Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn, Salem samt Södertälje kommun (inkl. Nykvarns kommun); vilket omfattar 14 återvinningscentraler och ca 148 000 av hushållen.

Tyresö kommun använder systemet GateTrac medan övriga kommuner använder sig av inpasseringssystemet från Flintab AB.

Behovet av investeringsutgifter för inpasseringssystem varierar från anläggning till anläggning beroende på de lokala förutsättningarna. Investeringskostnaden varierar från ca 240 tkr till ca 550 tkr beroende på återvinningscentral.

Investeringsutgifterna för inpasseringssystemen innefattar¹¹:

- Markarbeten
- Programvara
- Läsare
- Display

⁹ Anders Mattson, SRV Återvinning, Möte den 15 april 2010

¹⁰ Maria Rönn Salander, Telge Återvinning, Möte den 15 april 2010

¹¹ Stockholms stad, Trafikkontoret, Konsekvensanalys; för- och nackdelar med inpasseringssystem på återvinningscentraler, 2009-05-25

- Bommar
- Kort
- Anpassning av verksamhetssystem

Utöver detta tillkommer kostnader för ev. utbildning och särskilda informationskampanjer. Kostnader för drift anges ligga på ca 10 - 25 tkr/år och återvinningscentral.

Södertälje kommun har vid möte den 15 april 2010 angett att efter införande av inpasseringssystem har en minskning på ca 40 % av kundbesöken skett. Uppgifter om motsvarande 40 % i ton avfall eller kr saknas i skrivande stund.

SRV-kommunerna anger att för de tre gränscentralerna i Skyttbrinks industriområde, Fittja trafikplats och Skogås/Trångsund har mängderna minskat med 20 % men har sedan börjat öka igen. Även i detta fall saknas, i skrivande stund, uppgift om minskning i ton avfall eller kronor.

Ekerö kommun har angett i genomförd enkät, att kostnaden för hantering av verksamhetsavfall inklusive avfall som inte betalats för har minskat från 670 000 kr/år till närmare noll kr/år efter införandet av särskilt inpasseringssystem med kort.

5.6 SAMMANFATTANDE KOMMENTARER

Det finns 39 stycken återvinningscentraler i Stockholms län, med ett upptagningsområde som omfattar totalt 934 901 hushåll, varav 249 042 i småhus.

Under 2008 uppgick mottagna mängder avfall inklusive verksamhetsavfall till ca 257 000 ton. Av de 39 återvinningscentraler är det 27 som tar emot verksamhetsavfall.

Av länets 26 kommuner är det 8 som har särskilt inpasseringssystem med kort till sina återvinningscentraler, vilket motsvarar ett upptagningsområde på ca 183 379 hushåll, varav 76 100 hushåll i småhus.

I länet är det 16 kommuner som redan ingår i eller är del av ett samarbete kring sina återvinningscentraler (SRV, SÖRAB samt Södertälje och Nykvarn). Stockholms stad är passiv delägare i SÖRAB och samarbetar inte med övriga SÖRAB kommuner ifråga om återvinningscentraler m.m.

Fri rörlighet, om ej en icke sanktionerad sådan, finns redan nu. Det finns dock inga fullständiga uppgifter om hur stor denna rörelse är, dvs. hur många kunder som lämnar avfall på annan återvinningscentral än den egna och som vars tjänst ingår i den årliga avfallshanteringsavgiften.

Införande av inpasseringssystem i vissa kommuner kan leda till att flödena av ofinansierat avfall flyttas till kommuner med generösare villkor, dvs. kommuner som har friare inpassering. Ekerö kommun, SRV kommunerna samt Södertälje kommun som samarbetar med Nykvarns kommun, har alla kunna se en minskning i mängder och därmed kostnader sedan införandet av särskilt inpasseringssystem, se även punkt 4.5.

6 KOMMUNENS RENHÅLLINGSANSVAR

6.1 KOMMUNENS RENHÅLLINGSANSVAR

I Sverige ansvarar kommunerna för hantering av allt hushållsavfall och därmed jämförligt avfall, med undantag för avfall som faller under producentansvar och som därmed regleras av bestämmelserna i respektive förordning.

Bestämmelser om kommunens ansvar för hantering av hushållsavfall anges i Kommunallagen (1991:900), Miljöbalken (1998:808), Avfallsförordningen (2001:1063) och övriga förordningar om hantering av avfall, samt i kommunens lokala föreskrifter om avfallshantering och gällande avfallsplan. De senare utgör tillsammans kommunens renhållningsordning.

Kommunallagen anger att kommunerna ansvarar för sådana angelägenheter som har anknytning till kommunens område eller deras egna medlemmar. Vilket innebär att kommunens ansvar ifråga om avfallshantering är begränsat till hushållsavfall och därmed jämförligt avfall som härrör från den enskilda kommunens medlemmar. Avfall som härrör från andra kommuners medlemmar, om det inte är särskilt avtalat om detta mellan kommunerna, faller utanför detta ansvar.

Utöver hantering av avfall som faller under kommunens lagstadgade ansvar kan kommunerna erbjuda tjänster på den konkurrensutsatta marknaden, som dock bör särredovisas och vars kostnader inte får belasta renhållningskollektivet.¹²

Kommunerna har möjlighet att välja mellan olika typer av förvaltningsform och samverkan för att fullgöra sitt ansvar:

- Traditionell förvaltningsform där ett antal entreprenörer handlas upp för insamling, transport och behandling av avfall, inklusive hantering av gemensamma insamlingsplatser som återvinningscentraler eller miljöstationer för farligt avfall m.m.
- Kommunala bolag (eget eller samägt)
- Gemensamma nämnder eller kommunalförbund
- Samverkan kring enskilda frågor (exempelvis gemensamma upphandlingar)

Insamlingen av hushållsavfall utförs oftast av externa aktörer; ca 75 % av landets kommuner handlar upp insamlingen¹³. Avfallsbehandlingen hanteras antingen av kommunerna själva eller av en extern aktör som kan utgöras av ett privat företag eller ett annat kommunägt bolag.

Den vanligaste metoden för insamling av hushållens grovavfall och farligt avfall är att hushållen själva får transportera sitt avfall och lämna detta på kommunernas bemannade återvinningscentraler eller miljöstationer. Från flerbostadshus sker insamling även via

¹² Avfall Sverige, RVF Utveckling, Särredovisning inom kommunal avfallshantering, 2005:22.

¹³ Avfall Sverige, Svensk Avfallshantering 2009

uppsamling i lokala grovsoprum och hämtning sker av kommunen bestämd entreprenör. En del kommuner erbjuder även kampanjinsamlingar ett antal gånger per år, eller insamling via mobila stationer.

Kommunens återvinningscentraler är till för privata hushåll och för avlämning av hushållsavfall och därmed jämförligt avfall som faller under kommunens lagstadgade ansvar. Vanliga avfallsfraktioner som tas emot på återvinningscentralerna är grovavfall (i sig indelat i ett antal fraktioner), farligt avfall, el-avfall i samarbete med ansvariga producenter, liksom förpackningar och returpapper.

Det finns ett flertal kommuner i Stockholms län som redan nu samarbetar med syfte att kunna fullgöra sitt lagstadgade ansvar att hantera hushållens avfall och därmed jämförligt avfall; Söderhalls Renhållningsverk AB (SÖRAB) samt SRV Återvinning AB. Utöver dessa samarbetar Nykvarns kommun med Södertälje kommun som genom Telge AB hanterar renhållningsverksamheten.

6.2 FINANSIERING AV KOMMUNAL AVFALLSHANTERING

Den kommunala avfallshanteringen finansieras via den av kommunfullmäktige antagna avfallstaxan. Kostnaden för driften av återvinningscentralerna ingår vanligtvis i kommunens grundavgift, ibland även kallad fast avgift. Grundavgiften, som även inkluderar andra kostnader, exempelvis kostnader för kundtjänst och fakturering, betalas av samtliga medlemmar i renhållningskollektivet. Och är oftast indelat i olika kundkategorier exempelvis småhus, flerbostadshus, fritidshus och verksamheter.

Avfallstaxans övergripande utformning regleras av självkostnadsprincipen som sätter en övre gräns för storleken på avgiften genom att medge att avgiften får endast sättas till högst det belopp som behövs för att täcka nödvändiga planerings-, kapital och driftskostnader för hanteringen av avfallet. Självkostnadsprincipen gäller på aggregerad nivå och ej enskilda avgifter inom taxan.¹⁴

Utöver kommunens lagstadgade ansvar kan kommunen även erbjuda avfallshanteringstjänster på den konkurrensutsatta marknaden, exempelvis insamling och behandling av verksamhetsavfall. Denna hantering finansieras via särskilda avgifter, där självkostnadsprincipen får en omvänd funktion. I detta fall utgör självkostnadsnivån en undre gräns för att avgiften ska vara fri från subventioner eller för att affärsverksamheten på sikt inte ska gå med förlust.¹⁵

Verksamheter får vid flertalet återvinningscentraler i länet lämna verksamhetsavfall mot särskild avgift, och betalar vanligtvis därmed inte för drift av återvinningscentralen via grundavgiften. Det förekommer dock att verksamheter lämnar verksamhetsavfall som privat hushållskund och undviker därmed att betala särskild avgift för denna hantering.

¹⁴ Bestämmelser om självkostnad anges i Kommunallagen (1991:900) samt i Miljöbalken (1998:808), 27 kap. 4§.

¹⁵ Avfall Sverige, RVF Utveckling, Särredovisning inom kommunal avfallshantering - motiv och rekommendationer, 2005:22.

I de fall kommunen väljer att erbjuda tjänster på den konkurrensutsatta marknaden ska denna hantering och dess kostnader särredovisas, för att på så sätt undvika att de kostnader som tillhör affärsverksamheten bärs av de kommunala kunderna.¹⁶

De kommunala återvinningscentrala främsta uppgift är att motta och hantera avfall från privata hushåll. De kostnader och intäkter som uppstår vid denna hantering är då också direkta i förhållande till det kommunala lagstadgade uppdraget. Hanteras även verksamhetsavfall vid centralerna kan det vara svårt att i efterhand skatta mängden avfall som kommer från företag då sortering sker i samma container som hushållen använder.

Detta innebär dels en ökad risk för felaktig subventionering av de tjänster som erbjuds på de konkurrensutsatta marknaderna och dels att de kommunala kunderna riskerar att betala för höga avgifter.

Hantering av avfall som härrör från andra kommuner kan likställas hantering av felfinansierat verksamhetsavfall, eller subventionering av tjänster på konkurrensutsatta marknaden. Vid hantering av oreglerat avfall som härrör från andra kommuner sker en förflyttning av kostnader som då felaktigt belastar annat renhållningskollektiv.

De kommuner som har valt att införa särskilt inpasseringssystem syftar till att minska denna felaktiga kostnadsfördelning – både, ifråga om privat felfinansierat hushållsavfall från andra kommuner och obetalt verksamhetsavfall.

För mer information om särredovisning inom kommunal avfallshantering, se Avfall Sveriges rapport "RVF Utveckling 2005:22, Särredovisning inom kommunal avfallshantering - motiv och rekommendationer."

7 FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FRI RÖRLIGHET

7.1 VAD INNEBÄR FRI RÖRLIGHET?

Med fri rörlighet avses fri avlämning av hushållsavfall av privatperson och därmed jämförligt avfall, dvs. det avfall som faller under kommunalt ansvar, i valfri återvinningscentral oberoende av kommunala gränser.

Fri rörlighet innebär för kommunerna att de vid sina respektive anläggningar tar emot hushållsavfall från andra kommunmedlemmar än de egna, samt hanterar och behandlar detta avfall. Kostnaden för hantering av avfallet från annan kommun får dock inte gå ut över de egna medlemmarna, då det strider mot bestämmelserna om kommunalt renhållningsansvar och självkostnad, se även punkt 5.2.

Fri rörlighet finns redan i länet men i olika former – reglerad och oreglerad. För kommuner där ett samarbete redan existerar är fri rörlighet en självklar del av detta. Exempel på reglerad fri rörlighet finns i samarbetet mellan SÖRAB-kommunerna, likaså i SRV-kommunerna och inte minst i samarbetet mellan Södertälje kommun och Nykvarns

¹⁶ Avfall Sverige, RVF Utveckling, Särredovisning inom kommunal avfallshantering - motiv och rekommendationer, 2005:22

kommun. Kostnaderna för denna fria rörlighet, dvs. kostnaderna för drift av återvinningscentralerna, fördelas sedan mellan kommunerna som ingår i samarbetet.

Fri rörlighet finns även i en otillåten form, där vissa återvinningscentraler och kommuner belastas av andra kommuners medlemmars avfall pga. avsaknad av lokala ekonomiska överenskommelser och ett mellan kommunerna kvittning av kostnader. I länet bedöms Stockholms stad vara den kommun som är högst belastad utav andra kommuners medlemmars avfall men även utav hantering av obetalt verksamhetsavfall som lämnas som avfall från privata hushåll. Det finns dock, i skrivande stund, inga uppgifter kring hur stor denna belastning är, se även punkt 4.2.

7.2 KOMMUNERNAS SYN PÅ FRI RÖRLIGHET

Under 2009 genomfördes en enkätundersökning där samtliga kommuner i länet har fått svara på bland annat hur de ser på att ta emot privata kunder från andra kommuner.

Enkäten utarbetades av arbetsgruppen för återvinningscentraler inom Stockholms Regionens Avfallsråd (STAR) med syfte att inhämta kommunernas syn på vilken funktion återvinningscentralerna bör ha samt få en helhetsbild över hur länets återvinningscentraler fungerar avseende bl.a. tillgänglighet, ekonomi, kontroll över verksamhetsavfall, arbetsmiljö, kapacitet och den ekonomiska konsekvensen för kommunerna.¹⁷

Frågorna besvarades i flertalet kommuner av renhållningschefer eller motsvarande. Hos SRV- och Telge-kommunerna (Södertälje och Nykvarns kommun) besvarades frågorna av tjänstemän.

En genomgång av inlämnade svar, tyder på att flertalet kommuner är positiva ifråga om fri rörlighet, det finns dock ett antal svar som bör poängteras.

- Kommunens främsta uppgift är att ta emot avfall ifrån kommuninvånarna.
- Fri rörlighet har inte diskuterats på en politisk nivå. Inriktningsbeslut saknas.
- Kommunen har inte tagit ställning i frågan, inte möjligt med nuvarande kapacitet.
- Ser informationssvårigheter vid införande av fri rörlighet.
- Privata kunder från annan kommun upplevs inte som ett problem, främst pga. centralens geografiska placering

Av inkomna svar är det endast två kommuner som har angett att införandet av inpasseringssystem är negativt, eller att saknaden i dagsläget av ett inpasseringssystem måste tolkas som att det ses negativt.

Det är viktigt att poängtera att enkäten har besvarats av kommunala tjänstemän och att frågan har i flertalet kommuner inte diskuterats på en politisk nivå. Av tillgängligt material framgår det att endast Stockholms stad har haft frågan uppe på politisk nivå.

¹⁷ Kommunförbundet Stockholms län, Promemoria Läns gemensamt inpasseringssystem för återvinningscentraler – resultat av enkätundersökning, 2009-12-10.

7.3 FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR INFÖRANDET AV FRI RÖRLIGHET

Bestämmelserna i Miljöbalken och Kommunallagen om kommunens renhållningsansvar anger att kommunen ansvarar för hantering av hushållsavfall som har anknytning till kommunens område eller deras egna medlemmar och som inte ska hanteras av annan.

Detta innebär att oreglerad fri rörlighet, där kostnaden för hantering av annat avfall än det som faller under den enskilda kommunens ansvar tillåts belasta annat renhållningskollektiv, strider mot tidigare angivna bestämmelser om kommunalt renhållningsansvar (se avsnitt 5).

För att åstadkomma fri rörlighet inom ramen för kommunens ansvar, och som inte strider mot angivna bestämmelser, krävs reglering av ekonomiska villkor mellan berörda eller delaktiga kommuner – genom lokala eller regionala avtal samt införande av dessa villkor i kommunens lokala föreskrifter och avfallsplan.

För att kostnaderna för sådan hantering inte ska felaktig belasta annat renhållningskollektiv bör, även lämpligtvis, någon form av kvittning av kostnader sker.

Ett särskilt kvittningssystem skulle innebära att kommuner som tar emot avfall från annan, skulle få ersättning för denna hantering. På detta sätt bekostar det enskilda renhållningskollektivet endast hantering av det egna avfallet.

Av länets 26 kommuner har 8 stycken särskilt inpasseringssystem med kort, med syfte att reglera inkommande avfallsflöden och för att begränsa tillgängligheten för andra kunder än kommunens egna. Inpasseringssystemet tillåter även ökad kontroll av, i dagsläget, inkommet obetald verksamhetsavfall och som en följd av detta minskas den felaktiga ekonomiska belastningen på det enskilda renhållningskollektivet.

Övriga kommuner har en friare inpassering, vilket innebär att även kunder som inte tillhör den egna kommunen eller särskilt samarbete, har en oreglerad och med hänsyn till ovan nämnda bestämmelser otillåten tillgång till andra återvinningscentraler för avlämning av avfall. I centraler med friare inpassering sker vanligtvis en manuell kontroll av inpasserande, men systemet är inte anpassat för att ha uppsikt över samtliga kunder. Den manuella kontrollen ökar även riskerna för konfrontationer mellan personal och kunder.

SÖRAB-kommunerna - Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna – har genom sitt särskilda samarbete via det gemensamt ägda bolaget Söderhalls Renhållningsverk AB, särskilt avtalat om att inom samarbetet tillgängliga centraler ska vara tillgängliga för samtliga kommunmedlemmar, utan särskilt inpasseringssystem. Inom samarbetet regleras kostnaderna genom en särskild avgift per invånare och år.

Hittills har kommuner med friare inpasseringssystem själva fått bära samtliga kostnader, inklusive kostnader för hantering av avfall som inte faller under den egna kommunens ansvar. Det finns dock, i tillgängligt underlag, inga uppgifter om hur stor andel av insamlat avfall som härrör från andra kommuner än den egna för respektive ävc eller kommun, se även punkt 4.3.

7.3.1 GEMENSAM NIVÅ IFRÅGA OM KOSTNADER OCH SERVICENIVÅ

Återvinningscentralernas servicenivå ifråga om exempelvis öppettider varierar mellan kommunerna (se punkt 4.4) och är beroende av det behov och förutsättningar som gör sig gällande i de olika kommunerna.

Efterfrågan på generösare öppettider m.m. kan bland annat bero på:

- Skillnader i målgrupp – efterfrågan inom det lokala renhållningskollektivet och i förekommande fall efterfrågan på kommunens tjänster inom den konkurrensutsatta marknaden (mottagande och hantering av verksamhetsavfall), samt efterfrågan från andra kommuners medlemmar (tillåten/otillåten efterfrågan).
- Mängden småhus i förhållande till kapacitet på återvinningscentralerna - centralerna nyttjas oftare av boende i småhus, än boende i flerbostadshus.
- Återvinningscentralens placering, där centralen exempelvis är placerad i angränsning till eller i närheten till boende i andra kommuner.
- Om centralen ligger i regionens mer centrala delar, där det råder en högre aktivitetsgrad – mer verksamheter och rörelse m.m.

Behoven ifråga om servicenivå (antal återvinningscentraler, öppettider, placering m.m.), är lokala med stora regionala skillnader. Kapacitet i syd hjälper inte nord, men det finns inte heller lagstadgade krav på kommunerna att hantera annat avfall än de egna medlemmarnas avfall.

I dagsläget saknas uppgifter om antal besök ifråga om antal privata kunder som härrör från andra kommuner för respektive återvinningscentral. Det finns inte heller några uppgifter som skulle tyda på att mindre generösa öppettider eller servicenivå hos en kommuns återvinningscentraler skulle direkt öka belastningen på en annan kommun. Men generellt kan det sägas att kunden kommer att välja närmast liggande, tillgängliga återvinningscentral som även erbjuder mer generösa öppettider.

Uppgifter om antal kunder som härrör från andra kommuner, skulle möjligtvis, efter en jämförelse utifrån servicenivå och öppettider hos regionens olika återvinningscentraler, ge en tydligare koppling mellan servicenivå och nyttjande.

Ifråga om servicenivå (antal återvinningscentraler och placering, öppettider, antal besök m.m.) så finns det i dagsläget inget som tyder på att fri rörlighet inte kan fungera utan en gemensam regional överenskommelse. Då förutsättningar och behov skiljer sig inom regionen bör frågan om servicenivå hanteras på lokal nivå, exempelvis mellan angränsande kommuner.

I tillgängligt underlag framgår det att kostnaden för drift inklusive fastighets- och kapitalkostnader för respektive återvinningscentral varierar från 121 kr/hushåll till 993 kr/hushåll (400 000 till 16,7 mkr per anläggning). Och vid möte den 15 april 2010 med arbetsgruppen för återvinningscentraler inom STAR, framgick det att kostnaden för drift av återvinningscentralerna varierar mellan 100 -230 kr/besök, betalande

verksamhetskunder avräknade. Denna uppskattning är dock endast för de i arbetsgruppen ingående kommuner.

Av tillgängligt underlag framgår det inte hur respektive kommun eller anläggningsansvarig har beräknat fram driftskostnaderna för respektive anläggning. Vid framtagning av ekonomiskt underlag bör kommunerna lämpligen komma överens om vilka kostnader som kan och ska räknas med, samt har en direkt anknytning till det kommunala uppdraget (se även punkt 5.2). En gemensam beräkningsmall utgör grunden för att kunna diskutera en minsta nivå för kostnader eller minsta ersättningsnivå.

Om de ekonomiska förutsättningarna för respektive kommun även ska utgöra ett diskussionsunderlag vid upprättandet av exempelvis ett kvittningssystem, bör det även finnas uppgifter om hur stor andel besökare härrör från annan kommun.

7.3.2 FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ETT KVITTNINGSSYSTEM

Det finns ett antal grundläggande förutsättningar för ett välfungerande kvittningssystem, där berörda parter måste ha tillgång till

- Tillförlitliga uppgifter om antal besök per kommun
- Tillförlitliga uppgifter om insamlade avfallsmängder

Tillförlitliga uppgifter om antal besök av kommuninvånare från andra kommuner skulle kräva någon form av statistikföring, vilket enklast kan göras genom registrering av kundbesök med hjälp av kort eller liknande, dvs. genom införandet av särskilt inpasseringssystem.

Tillförlitliga uppgifter om insamlade avfallsmängder kan fås genom invägning av avfallet, vilket dock inte är rimligt för hantering av avfall från privata hushåll. De kommuner som väljer att samarbeta på detta sätt bör rimligtvis komma överens om exempelvis avfallsmängd per kund som kommer att ersättas eller begränsningar i mottagna mängder per gång, och eventuell begränsa antal besök per år.

Ersättningsnivåer

Särskild överenskommelse om ersättningsnivåer är också en grundläggande förutsättning. Men i ett läge med fritt val för avlämning i kombination med olika kostnader för behandling och hantering av avfall kan det uppstå orättvisor mellan kommunerna.

För ett välfungerande kvittningssystem krävs:

- Överenskommelse om ersättningsnivåer (regionala/lokala)
- Överenskommelse om beräkningsmall för kostnader (regionala/lokala)
- Överenskommelse om statistikföring, kontroll och uppföljning av mottagna mängder och antal kundbesök (regionala/lokala)

Genom särskilda överenskommelser om ersättning för hantering av annat avfall än det som faller under kommunens ansvar kan kommunerna erbjuda fri rörlighet som inte

strider mot de i Kommunallagen och i Miljöbalken angivna bestämmelser om kommunens ansvar (se avsnitt 5).

7.3.3 KONSEKVENSER AV REGLERAD FRI RÖRLIGHET

Fri rörlighet, som innebär att kommunens kunder får möjligheten att lämna sitt hushållsavfall i valfri återvinningscentral oberoende av kommunala gränser, förekommer redan i länet, både i reglerad och, oreglerad form.

Exempel på reglerad fri rörlighet hittas i samarbetet mellan SÖRAB-kommunerna, likaså hos SRV-kommunerna och i samarbetet mellan Södertälje kommun och Nykvarns kommun. Reglerad fri rörlighet innebär att särskilda överenskommelser mellan de olika kommunerna tillåter fri avlämning av hushållsavfall på de i samarbetet ingående återvinningscentralerna och att någon form av reglering av kostnader sker.

Oreglerad fri rörlighet förekommer, i olika utsträckning, hos de kommuner som har en friare inpassering till sina respektive återvinningscentraler. Det är även denna form av fri rörlighet som belastar återvinningscentralerna negativt, men främst de enskilda renhållningskollektiv som bekostar hantering av avfall som faller utanför den enskilda kommunens lagstadgade ansvar.

Reglerad fri rörlighet kan medföra följande:

- Respektive renhållningskollektiv bekostar endast hantering av det avfall som härrör från kollektivets medlemmar.
- Kunder får möjlighet att lämna sitt avfall på närmast belägna återvinningscentral, utan att felaktigt belasta annat renhållningskollektiv.
- Reglerad fri rörlighet kopplat till särskilt inpasseringssystem ger bättre statistisk underlag och förbättrar möjligheterna att kontrollera inkommande avfall.

Reglerad fri rörlighet kan även medföra en förflyttning av obetalt avfall till centraler och kommuner som väljer att ha friare inpassering och som inte ingår i samarbetsformer där kvittning av kostnader sker. Dessa kommuner kan få ökade kostnader och trafik då de får ökad belastning från andra kunder.

7.4 SAMMANFATTANDE KOMMENTARER

Den kommunala avfallshanteringen regleras bland annat av bestämmelserna i Kommunallagen och Miljöbalken, som anger att kommunens renhållningsansvar är begränsat till hantering av avfall från den enskilda kommunens medlemmar.

Utöver detta kan kommunerna erbjuda tjänster på den konkurrensutsatta marknaden, som dock bör särredovisas och vars kostnader inte får belasta renhållningskollektivet.

Fri rörlighet, som innebär att kommunens kunder får möjligheten att lämna sitt hushållsavfall i valfri återvinningscentral oberoende av kommunala gränser, förekommer redan i länet, både i reglerad samt oreglerad form.

Oreglerad fri rörlighet förekommer, i olika utsträckning, hos de kommuner som har en friare inpassering till sina respektive återvinningscentraler. Och är den form av fri rörlighet som belastar negativt de olika renhållningskollektiven som bekostar hantering av avfall som faller utanför den enskilda kommunens lagstadgade ansvar.

Ifråga om servicenivå (antal återvinningscentraler och placering, öppettider, antal besök m.m.) så finns det i dagsläget inget som tyder på att fri rörlighet inte kan fungera utan en gemensam regional överenskommelse. Då förutsättningar och behov skiljer sig inom regionen bör frågan om servicenivå lämpligen hanteras på lokal nivå, exempelvis mellan angränsande kommuner.

Av tillgängligt underlag framgår det att kostnaderna för drift av återvinningscentralerna varierar ganska kraftigt mellan de olika anläggningar, beroende på vilket behov som gör sig gällande i varje kommun. En särskild beräkningsmall rekommenderas utgöra grunden vid framräkning av kostnader som sedan ligger till grund för olika ersättningsnivåer. Det finns i dagsläget inget som tyder på att kostnadsfrågan måste hanteras på regional nivå, utan bör lämpligen diskuteras lokalt mellan berörda kommuner.

I tillgängligt underlag saknas det uppgift om kommunernas kostnader för hantering av insamlat hushållsavfall via återvinningscentralerna, vilket är en förutsättning för att kunna diskutera kommunernas olika ekonomiska villkor.

Inför fortsatta diskussioner rekommenderas följande:

- Framtagning av gemensam beräkningsmall som ligger till grund vid beräkning och redovisning av nuvarande kostnader för drift (inkl. fastighets- och kapitalkostnader) av återvinningscentraler. Beräkningsmallen bör redovisa för vilka kostnader som kan och/eller ska räknas med, samt har en direkt anknytning till det kommunala uppdraget. Redovisning kan ske i exempelvis kr/invånare, kr/hushåll eller kr/kundbesök.
- Framtagning av statistiskt underlag kring antal besökare vid återvinningscentralerna, med redogörelse av andel besök som härrör från andra kommuner eller annan kundkategori.
- Diskussioner bör även påbörjas på lokal nivå, inom respektive kommun, angående införandet av särskilda inpasseringssystem i kommunen och i andra, samt ev. konsekvenser av detta.

Annat som kan beröras vid framtida diskussioner:

- Identifiering av kommuner som närmast bör föra diskussioner på lokal nivå angående ett framtida samarbete.
- Framtida behov av utökad kapacitet i form av utbyggnad eller nybyggnad av återvinningscentraler.
- Eventuellt gemensamt förhållningssätt kring tjänster på den konkurrensutsatta marknaden, exempelvis villkor för mottagande och hantering av verksamhetsavfall.

Bilagor 1-3

Bilaga 1 – Sammanställning Service, Kunder, Inpasseringssystem

Sammanställning utifrån tidigare genomförd enkät (daterad XX)

Kommun	Antal AVC	Öppettider	Fraktioner	Kunder	Angående fri rörlighet	Företagskunder	Inpasseringssystem	Upptagningsområde
Botkyrka kn (SRV)	2	Begränsat till - 6 dgr/vecka	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Brännbart - Trä - trädgårdsavfall	- Privata kunder - Företagskunder	SRV återvinning ser sin främsta uppgift som att ta emot avfall ifrån ägarkommunerna, ej från övriga	Tar emot företagarkunder, vilket ger en intäkt	Har redan ett inpasseringssystem (Viktoria AVC)	Ägarkommunerna
Danderyd kn (SÖRAB)	0	Saknar egen återvinningscentral	-	-	Kunder vill åka till närmaste central. Inpasseringssystem gör att kostnaden hamnar i rätt kommun. Företagskunder är välkomna men ska betala. Systemet måste vara noggrant genomtänkt – privatpersoner kan ändå nyttja systemet om de även är företagare.		Ev. införande av inpasseringssystem ses <u>positivt</u> .	
Ekerö kn	1	Begränsat till - 6 dgr/vecka	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Brännbart - Trä - trädgårdsavfall	- Privata kunder inkl sommargäster	Inte principiellt emot Antagligen begränsad med tillkommande kunder pga. geografisk placering	Tar ej emot, hänvisas till privat entreprenör intill centralen.	Har redan ett inpasseringssystem (Flintab Victoria AVC)	Kommunen, övrigt marginellt
Haninge kn (SRV)	2	Begränsat till - 6 dgr/vecka - 2 dgr/vecka	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Brännbart - Trä - trädgårdsavfall	- Privata kunder - Företagskunder	SRV återvinning ser sin främsta uppgift som att ta emot avfall ifrån ägarkommunerna, ej från övriga	Många företagskunder betalar inte för sitt avfall, men avfallet ger intäkter vilket är bra	Har redan ett inpasseringssystem (Viktoria AVC)	Ägarkommunerna
Huddinge kn (SRV)	3	Begränsat till - 6 dgr/vecka	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Brännbart - Trä - trädgårdsavfall	- Privata kunder - Företagskunder	SRV återvinning ser sin främsta uppgift som att ta emot avfall ifrån ägarkommunerna, ej från övriga	Många företagskunder betalar inte för sitt avfall, men avfallet ger intäkter vilket är bra	Har redan ett inpasseringssystem (Viktoria AVC)	Ägarkommunerna
Järfälla kn	1	Begränsat till - 5 dgr/vecka	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart	- Privata kunder inkl. sommargäster - Företagskunder	SÖRAB har redan "fri" rörelse för sina kommuner. Inför Stockholms stad inpasseringssystem bör	Tar emot företagskunder, bra service för småföretagare	Saknar särskilt inpasseringssystem men	Kommunen

(SÖRAB)			- Metallsprot - Brännbart - Trä - trädgårdsavfall		SÖRAB införa det.		ev. införande ses <u>positivt</u> .	
Lidingö kn (SÖRAB)	1	Begränsat till - 4 dgr/vecka	- Grovavfall - Metallsprot - Wellpapp - Brännbart - Trä - Trädgårdsavfall	- Privata kunder inkl. sommargäster - Företagskunder	Ok att ta emot kunder från andra kommuner om de betalar för sig	Bra att vi tar emot företagskostnader, men mot avgift	Saknar särskilt inpasseringssystem men ev. införande ses <u>positivt</u> .	Kommunen
Nacka kn	2	Begränsat 5 dgr/vecka 3 dgr/vecka	- Grovavfall - Metallsprot - Wellpapp - Brännbart - Trä - Trädgårdsavfall	- Privata hushåll	Positiva	Tar ej emot idag, inget som planeras.	Saknar särskilt inpasseringssystem men ev. införande ses <u>positivt</u> .	Kommunen samt en del från Värmdö kommun
Norrtälje kn	3	Samtliga dagar Vardagar samt lördagar	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsprot - Brännbart - Trä - trädgårdsavfall	- Privata kunder inkl sommargäster - Företagskunder	Inget svar	Tar emot företagskunder	Saknar särskilt inpasseringssystem men ev. införande ses <u>positivt</u> .	Kommunen
Nykvarn kn (TVETA)	0		-	-			Se Södertälje kn	
Nynäshamn kn (SRV)	2	Begränsat till - 6 dgr/vecka - 2 dgr/vecka	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Wellpapp - Brännbart - Trä - trädgårdsavfall	- Privata kunder - Företagskunder	SRV återvinning ser sin främsta uppgift som att ta emot avfall ifrån ägarkommunerna, ej från övriga	Många företagskunder betalar inte för sitt avfall, men avfallet ger intäkter vilket är bra	Har redan ett inpasseringssystem (Viktoria ÅVC)	Ägarkommunerna
Salem kn (SRV)	1	Begränsat till - 6 dgr/vecka	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Wellpapp - Brännbart - Trä - trädgårdsavfall	- Privata kunder - Företagskunder	SRV återvinning ser sin främsta uppgift som att ta emot avfall ifrån ägarkommunerna, ej från övriga	Många företagskunder betalar inte för sitt avfall, men avfallet ger intäkter vilket är bra	Har redan ett inpasseringssystem (Viktoria ÅVC)	Ägarkommunerna
Sigtuna kn	1	Öppet samtliga dagar i veckan	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Wellpapp - Brännbart - Trä - trädgårdsavfall	- Privata kunder inkl. sommargäster - Företagskunder			Saknar särskilt inpasseringssystem, kan aktualiseras om andra inför.	Kommunen samt Knivsta och Upplands-Väsby
Sollentuna kn (SÖRAB)	0	Saknar egen återvinningscentral	-	-			Saknar svar	

Solna kn (SÖRAB)	0	Saknar egen återvinningscentral	-	-	Kommunen får betala och det är inte bra	Ser gärna att centralerna är öppna för företagskunder	Ev. införande av inpasseringssystem ses <u>positivt</u> .	
Stockholms stad	5	Öppet samtliga dagar i veckan	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Wellpapp - Brännbart - Trä - Trädgårdsavfall	- Privata kunder - Företagskunder (2 ÅVC)	Ser positivt på att ta emot privata kunder från andra kommuner. Besöken måste kunna särredovisas.	Tar emot verksamhetsavfall på 2 centraler.	Saknar särskilt inpasseringssystem men ev. införande ses <u>positivt</u> .	Kommunen samt Solna, Sundbyberg, Ekerö, Järfälla, söder om Slussen
Sundbyberg stad (SÖRAB)	1	Begränsat till - 5 dgr/vecka	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Wellpapp - Brännbart - Trä - Trädgårdsavfall	- Privata kunder inkl sommargäster	Idag tas invånare emot från andra kommuner. Viktigaste är att alla ska ha lätt att lämna sitt avfall.	Verksamheter ska kunna åka till centralerna – särskilt små verksamheter	Saknar särskilt inpasseringssystem men ev. införande ses <u>positivt</u> .	Kommunen samt Solna
Södertälje kn	2	Öppet 6 dagar i veckan Söndagar begränsade till några veckor.	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Wellpapp - Brännbart - Trä - Trädgårdsavfall	- Privata kunder - Företagskunder	Vet ej, kanske i och med ny, större anläggning Politiskt beslut saknas.	Tar emot företagskunder	Har redan ett inpasseringssystem (Flintabs bomsystem)	Kommunen samt Nykvarn
Tyresö kn	1	Öppet samtliga dagar i veckan	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Wellpapp - Brännbart - Trä - Trädgårdsavfall	- Privata kunder inkl. sommargäster - Företagskunder	Viss utökning med mindre antal tillkommande besökare är tänkbart. Ej definitivt svar - full kostnadstäckning krävs Kostnader för administration m.m. måste övervägas.	Tar emot företagskunder	Har redan ett inpasseringssystem.	Kommunen
Täby kn (SÖRAB)	1	Öppet samtliga dagar i veckan	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Wellpapp - Brännbart - Trä - Trädgårdsavfall	- Privata kunder inkl. sommargäster - Företagskunder	Ingen fråga som diskuteras, antas att politiskt så anses det att det är självklart att om man nyttjar centralen så bör man även betala för det.	Tar emot företagskunder	Saknar särskilt inpasseringssystem men ev. införande ses <u>positivt</u> .	Kommunen, Sollentuna, Upplands- Väsby
Upplands-Bro kn	2	Begränsat till - 4 dgr/vecka - 5 dgr/vecka	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Wellpapp - Brännbart	- Privata kunder inkl. sommargäster - Företagskunder	Har ej tagit ställning till detta.	Tar emot företagskunder. Entreprenör får mindre morot för företagskunder som lämnas vidare till	Saknar särskilt inpasseringssystem, har ej tagit ställning.	Kommunen samt Bålsta och Järfälla

			- Trä - Trädgårdsavfall			kundtjänst för fakturering.		
Upplands-Väsby kn (SÖRAB)	1	Öppet samtliga dagar i veckan	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Wellpapp - Brännbart - Trä - Trädgårdsavfall	- Privata kunder inkl. sommargäster - Företagskunder	Redan idag kan alla boende i SÖRAB området lämna avfall, det är bra. Vill man att folk ska sortera bör man ej sätta upp för stora hinder.	Bra med dagens system.	Saknar särskilt inpasseringssystem, ser <u>negativt</u> på ev. införande.	Upplands-Väsby
Vallentuna kn (SÖRAB)	1	- Begränsat till 5 dgr/vecka	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Wellpapp - Brännbart - Trä - Trädgårdsavfall	- Privata kunder inkl. sommargäster - Företagskunder	Ser informationssvårigheter vid införande av fri rörlighet i hela regionen.	Nuvarande system bör utvärderas. Oavsett var man kommer ifrån bör man betala för avlämning av avfallet.	Saknar särskilt inpasseringssystem men ev. införande ses <u>positivt</u> .	Kommunen
Vaxholm kn	1	- Begränsat till 3 dgr/vecka	- Grovavfall - Metallsrot - Wellpapp - Brännbart - Trä	- Privata kunder inkl. sommargäster - Företagskunder	Har ej möjlighet att ta emot andra privata kunder. Saknar kapacitet.	Tar ej emot idag, men ser över möjligheterna.	Saknar särskilt inpasseringssystem men ev. införande ses <u>positivt</u> .	Kommunen
Värmdö kn	5	Begränsade öppettider (tid och dagar)	- Grovavfall - Metallsrot - Wellpapp - Trä - Brännbart	- Privata kunder inkl. sommargäster		Tar ej emot företag, vilka hänvisas till privat anläggning (Kovik)	Saknar särskilt inpasseringssystem men ev. införande ses <u>positivt</u> .	Saknar svar
Österåker kn	1	Öppet samtliga dagar i veckan	- Grovavfall - Däck - Icke återvinningsbart - Metallsrot - Wellpapp - Brännbart - Trä - Trädgårdsavfall	- Privata kunder inkl. sommargäster - Företagskunder	Finns inget politiskt inriktningsbeslut eller uttalad vilja. Positiv syn på tjänstemannanivå.	Tar emot företagskunder och planerar att utöka service med att ta emot FA.	Inpasseringssystem planeras på den nya anläggningen – ersätter den nuvarande centralen.	Kommunen samt Norrtälje

Bilaga 2 – Sammanställning Kapacitet och Kostnader

Sammanställning utifrån tidigare genomförd enkät (daterad XX)

Kommun	Centraler	Kapacitet	Totala avfallsmängder år 2008	Total årlig kostnad för behandling av verksamhetsavfall eller obetalt avfall samt andel kunder med verksamhetsavfall eller obetalt avfall
Botkyrka kn (SRV kommun)	Hallundavägen åvc	10 000 ton/år, bedöms ha en kapacitet på 8 000 ton/år	5 521 ton	2 100 000 kr/år Saknar uppgift om antal kunder.
Danderyd kn (SÖRAB kommun)	Saknar egen återvinningsanläggning			
Ekerö kn	Skå åvc	10 000 ton/år enligt tillstånd	5 441 ton	Innan införandet av inpasseringssystem 670 000 kr/år Ca 10% av kunderna (innan införande av inpasseringssystem)
Haninge kn (SRV kommun)	Jordbro åvc	10 000 ton/år enligt tillstånd	9 897 ton	2 500 000 kr/år
	Dalarö åvc	10 000 ton/år enligt tillstånd	1 022 ton	300 000 kr/år Saknar uppgift om antal kunder.
Huddinge kn (SRV kommun)	Himmelsboda åvc	10 000 ton/år enligt tillstånd	5 348 ton	2 240 000 kr/år
	Flemingsberg åvc	10 000 ton/år enligt tillstånd	7 224 ton	4 000 000 kr/år
	Skogås åvc	10 000 ton/år enligt tillstånd, bedöms ha en kapacitet på 5 000 ton/år.	4 670 ton	2 000 000 kr/år Saknar uppgifter om antal kunder.
Järfälla kn (SÖRAB kommun)	Görväln åvc	15 000 ton/år enligt tillstånd Bedöms ha en kapacitet på 20 000 ton/år	8 695 ton	960 000 kr 33% av kunderna
Lidingö kn (SÖRAB kommun)	Stockby åvc	10 000 ton/år	9 731 ton	800 000 kr 33 % av kunderna
Nacka kn	- Österviks - Saltsjöbadsvägen	- 10 000 ton/år enligt tillstånd per anläggning	5 333 ton	Tar ej emot verksamhetsavfall

			4 052 ton	
Norrtälje kn	- Görle åvc - Häverö åvc - Salmunge	- 30 000 ton enligt tillstånd - 20 000 ton enligt tillstånd - 60 000 ton enligt tillstånd, bedöms ha en kapacitet på 80 000 ton/år	- 7 389 ton/år - 4 718 ton/år - 2 481 ton/år	Saknar uppgift om antal kunder.
Nykvarn kn (TVETA)	Saknar egen återvinningscentral.			
Nynäshamn kn (SRV kommun)	Nynäshamn åvc Sorunda åvc	10 000 ton enligt tillstånd 10 000 ton enligt tillstånd	4 550 ton/år 1194 kr/år	1 300 000 kr/år 300 000 kr/år Saknar uppgift om antal kunder.
Salem kn (SRV kommun)	Salem åvc	10 000 ton enligt tillstånd	3 236 kr/år	1 000 000 kr/år Saknar uppgift om antal kunder.
Sigtuna kn	Brista åvc	- 10 000 ton/år enligt tillstånd - Bedöms ha en kapacitet på 6 000 ton/år	4 892 ton	- 200 000 kr/år - Ca 5% av kunderna
Sollentuna kn (SÖRAB)				
Solna stad (SÖRAB kommun)	Saknar egen återvinningscentral			
Stockholms stad	- Bromma åvc - Lövsta åvc - Vanadisberget åvc - Vantör åvc - Östberga åvc -	- 20 000 ton/år enligt tillstånd, bedöms ha en kapacitet på 23 000 ton/år. - 40 000 ton/år enligt tillstånd, bedöms ha en kapacitet på 30 000 ton/år. - 10 000 ton/år enligt tillstånd, bedöms ha en kapacitet på 6000 ton/år. - 40 000 ton/år enligt tillstånd - 30 000 ton/år enligt tillstånd, bedöms ha en kapacitet på 20 000	- 12 792 ton - 17 810 ton - 3 616 ton - 32 765 ton - 14 455 ton	- 500 000 kr/år, 10% av kunderna - 1 900 000 kr/år, 30% av kunderna - 100 000 kr/år, 5% av kunderna - 3 900 000 kr/år, 40% av kunderna - 300 000 kr/år, 5% av kunderna

		ton/år		
Sundbyberg stad (SÖRAB kommun)	Kvarnkullen åvc	10 000 ton/år enligt tillstånd Bedöms ha en kapacitet på 15 000 ton/år	6 275 ton	800 000 kr/år 33 % av kunderna
Södertälje kn	Telge åvc Returen	10 000 ton/år enligt tillstånd 5 000 ton/år enligt tillstånd	7 774 ton/år 7 774 ton/år	Saknar uppgifter.
Tyresö kn	Kretsloppscentralen, Petterboda	9 999 ton/år enligt tillstånd Bedöms ha en kapacitet på 20 000 ton/år	8 500 ton/år	Tar ej emot företagskunder 200 000 kr/år Knappt 1% - kunder som nyttjar sina privata kort för verksamhetens avfall
Täby kn (SÖRAB kommun)	Hagby åvc	100 000 ton/år enligt tillstånd	25 960 ton	3 800 000 kr 33 % av kunderna
Upplands-Bro kn	Skällsta åvc Brunna åvc	10 000 ton/år enligt tillstånd	3 105 ton	Saknar uppgift
Upplands-Väsby kn (SÖRAB kommun)	Smedby åvc	60 000 ton/år enligt tillstånd Bedöms ha en kapacitet på 80 000 ton/år	10 280 ton	1 800 000 kr/år 33% av kunderna
Vallentuna kn (SÖRAB kommun)	Löt åvc	28 000 ton/år enligt tillstånd	880 ton	200 000 kr/år 33 % av kunderna
Vaxholms stad	Eriksövägen 2	- 1500 ton/år enligt tillstånd - Bedöms ha en kapacitet på 2 000 ton/år	1348 ton	Tar ej emot verksamhetsavfall
Värmdö kn	- Hemmesta åvc - Brunn åvc - Möja åvc - Runmarö åvc - Svartsö åvc	1000 ton/år enligt tillstånd	7 984 ton	300 000 kr/år
Österåker kn	Brännbackens åvc	10 000 ton/år enligt tillstånd	7 639 ton/år	400 000 kr/år Ca 7% av kunderna

Bilaga 3 – Sammanställning Bostadsbestånd samt antal Kunder

Sammanställning utifrån tidigare genomförd enkät samt uppgifter från Statistiska Centralbyrån om bostadsbestånd.

		31/12/2009	Procent	Företagskunder	Tota antal besök/år
Upplands Väsby	flerbostadshus	11088	63,43%	33 %	190 000
	småhus	6394	36,57%		
	summa:	17482			
Vallentuna	flerbostadshus	3776	33,62%	33 %	Saknar uppgift
	småhus	7454	66,38%		
	summa:	11230			
Österåker	flerbostadshus	4518	29,96%	7 %	Saknar uppgift
	småhus	10564	70,04%		
	summa:	15082			
Värmdö	flerbostadshus	4272	34,16%	Tar ej emot	77 297
	småhus	8233	65,84%		
	summa:	12505			
Järfälla	flerbostadshus	17713	61,98%	33 %	75 000
	småhus	10867	38,02%		
	summa:	28580			
Ekerö	flerbostadshus	1501	16,74%	Tar ej emot	Saknar uppgift
	småhus	7465	83,26%		
	summa:	8966			
Huddinge	flerbostadshus	21961	57,32%	10 %	199 800
	småhus	16352	42,68%		
	summa:	38313			
Botkyrka	flerbostadshus	20601	64,45%	10 %	60 000
	småhus	11362	35,55%		
	summa:	31963			
Salem	flerbostadshus	2482	41,05%	10 %	18 000
	småhus	3564	58,95%		
	summa:	6046			
Haninge	flerbostadshus	19113	60,52%	10 %	97 500
	småhus	12470	39,48%		
	summa:	31583			
Tyresö	flerbostadshus	8312	50,65%	~1 %	75 000
	småhus	8098	49,35%		
	summa:	16410			
Upplands-Bro	flerbostadshus	5230	55,65%	Saknar uppgift Till största del hushåll	115 000
	småhus	4168	44,35%		
	summa:	9398			
Nykvarn	flerbostadshus	899	27,82%	-	-
	småhus	2333	72,18%		
	summa:	3232			
Täby	flerbostadshus	12349	47,20%	33 %	270 000
	småhus	13814	52,80%		
	summa:	26163			

Danderyd	flerbostadshus	5916	46,31%	-	-
	småhus	6859	53,69%		
	summa:	12775			
Sollentuna	flerbostadshus	13375	51,63%	-	-
	småhus	12532	48,37%		
	summa:	25907			
Stockholm	flerbostadshus	389798	89,83%	Saknar fullständig info Endast 2 ävc tar emot företagskunder	Saknar fullständig info
	småhus	44130	10,17%		
	summa:	433928			
Södertälje	flerbostadshus	26944	70,13%	39 %	69 611
	småhus	11474	29,87%		
	summa:	38418			
Nacka	flerbostadshus	21490	61,02%	Tar ej emot	Saknar uppgift
	småhus	13730	38,98%		
	summa:	35220			
Sundbyberg	flerbostadshus	18031	94,35%	33 %	Vet ej
	småhus	1080	5,65%		
	summa:	19111			
Solna	flerbostadshus	34297	97,46%	-	-
	småhus	895	2,54%		
	summa:	35192			
Lidingö	flerbostadshus	13102	64,57%	33 %	Vet ej
	småhus	7188	35,43%		
	summa:	20290			
Vaxholm	flerbostadshus	1806	42,92%	Tar ej emot	Vet ej
	småhus	2402	57,08%		
	summa:	4208			
Norrtälje	flerbostadshus	10620	43,27%	Saknar uppgift	226 000
	småhus	13924	56,73%		
	summa:	24544			
Sigtuna	flerbostadshus	10532	62,29%	Saknar uppgift	61 000
	småhus	6375	37,71%		
	summa:	16907			
Nynäshamn	flerbostadshus	6133	53,57%	10 %	27 000
	småhus	5315	46,43%		
	summa:	11448			
Totalt	Flerbostadshus	685 859	73,36%		
	Småhus	249 042	26,64%		
	summa:	934 901			Minst 1 561 208

Bilaga 4

Bakgrund

Analys och konsekvenser

Idag är besökare anonyma och återvinningscentralerna betraktas juridiskt som allmän plats. Personligt kopplade kort ger bättre möjligheter att ställa krav på att

ordnings- och sorteringsregler följs. Dessutom kan den tid som personalen idag lägger ner på kontroll vid inpasseringen användas till att ge information och service åt besökarna.

Genom att införa inpasseringssystem skapas förutsättningar för marknadsanpassning av de avgifter som tas ut av verksamheter på återvinningscentralerna. Detta skulle utgöra ett incitament för privata alternativ att ta emot verksamhetsavfall. Att på så sätt stödja nyskapandet av privat mottagningskapacitet för verksamhetsavfall frigör stadens återvinningscentraler till att hantera hushållens besök. På så sätt kan stadens befintliga och planerade anläggningar täcka hushållens behov i ett längre perspektiv.

För privatpersoner kommer korten berättiga till cirka tio fria besök per år. Därefter kommer det att finnas en möjlighet till fler besök mot avgift. Verksamheter kommer att få betala för alla sina besök. Kontoret uppskattar att alla Stockholms 43 000 villaägare och drygt 100 000 av lägenhetsinnehavarna kommer att vilja ha ett kort.

Ambitionen är att kommunerna i regionen ska ha inpasseringssystem som kan kommunicera med varandra för att kunna kvitta besök mellan kommuner. Med en gemensam lösning för regionens återvinningscentraler kan invånaren alltid lämna sitt avfall på den närmast belägna återvinningscentralen. Därmed ökar tillgängligheten medan transporterna och belastningen på miljön minskar. Stockholms avfallsråd kommer att bilda en arbetsgrupp som ska ta fram ett möjligt kvittningssystem som följer gällande lagstiftning.

Budget för införandet av inpasseringssystemet.

Investeringsutgifter:

Konsult med ansvar för markarbete	400 000
Programvara, läsare, display och bommar (200 000 x 5)	1 000 000
Markarbeten	600 000
Kort (40 000+110 000) x 12 kronor	1 800 000
Anpassning till verksamhetssystem	200 000
Summa (kronor)	4 000 000

Driftskostnader:

Information	500 000
Extra personal (administration och utbildning)	1 500 000
Utskick	500 000
Summa (kronor)	2 500 000

Alla poster i budgeten förutom information och markarbeten kommer att ingå i upphandlingen.

Införandet av ett inpasseringssystem ligger med i 2008 års treårsbudget med tre miljoner kronor. En omprioritering av investeringsbudgeten på en miljon kronor kommer att göras för 2009.

Efter kontakter med Kretsloppskontoret i Göteborg och SRV återvinning AB görs uppskattningen att den mottagna volymen kommer att minska med fem procent och att två heltidstjänster kommer att krävas för korthantering. Ytterligare fem personer kommer att behöva anställas under tre månader i samband med införandet. Efter införandet beräknas driftskostnaden till två miljoner kronor om året. I driftskostnaden ingår personalkostnader i samband med korthantering, kostnaden för nya kort och underhållskostnad.

Totala kostnaden för återvinningscentralerna uppgick 2004 till 57 miljoner och 2008 till 92 miljoner kronor. Efter införande av inpasseringssystemet förväntas kostnaderna för transporter och behandling minska med ca tre miljoner kronor per år. De ökade intäkterna från verksamheter förväntas uppgå till cirka sju miljoner kronor per år. Stickprovskontroller gjorda vid Vantörs återvinningscentral visar att verksamheterna står för 30 % av besöken medan endast 3 % av besöken betalas via klippkort.

Den förväntade volymminskningen till följd av inpasseringssystemet kan på sikt minska behovet av nya återvinningscentraler. Den projekterade återvinningscentralen i Sättra undantaget eftersom behovet är stort i sydvästra Stockholm. En återvinningscentral beräknas kosta mellan 30-40 miljoner kronor att bygga.

Upphandling av inpasseringssystem beräknas kunna genomföras under 2009 för att kunna driftsätta systemet under 2010.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att inpasseringssystem med kort införs på stadens återvinningscentraler och att Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att uppdra åt kontoret att genomföra upphandlingen av inpasseringssystem samt ge förvaltningschefen i uppdrag att fatta tilldelnings- och anskaffningsbeslut.

Slut

Tid: 11 februari 2009 kl 16.35 – 17.25

Plats: Sessionssal A och B, Tekniska Nämndhuset

Justerat: 11 februari 2009

Ulla Hamilton

Jan Valeskog

Närvarande

Ledamöter:

Ulla Hamilton (m), ordförande
Jan Valeskog (s) vice ordförande

Berthold Gustavsson (m)
Tord Bergstedt (m)
Anna Johansson (m)
Annika Davidsson (m)
Inge-Britt Lundin (fp)
Anders Broberg (kd)
Annika Ödebrink (s)
Jimmy Lindgren (s)
Mats Lindqvist (mp)
Kajsa Stenfelt (v)

Ersättare:

Lars Bengtson (m)
Bo Arkelsten (m)
Christoffer Kuckowski (m)
Inga-Lill Larsson (m)
Per Johansson (fp)
Lars Randerz (s)
Milly Namiro Darlsson (s)
Margareta Stavling (s)
Jonas Larsson (s)
Hampus Rubaszkin (mp)
Sebastian Wiklund (v)

§§ 1-10

Tjänstemän:

Trafikdirektör Magdalena Bosson och nämndsekreteraren Åse Geschwind.
Vidare tjänstemännen vid kontoret Fredrik Alfredsson, Birgitta Björk, Ted Ell, Lars Jolerus, Karin Hebel, Ulla Ritzén, Anette Scheibe och Marita Söderqvist samt borgarrådssekreteraren Katarina Larsson och biträdande borgarrådssekreteraren

Magnus Thulin från roteln.

§ 17

Inpasseringssystem till stadens återvinningscentraler.

Genomförandebeslut

Dnr T2009-702-00104

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade enligt förslag från ordföranden Ulla Hamilton m fl (m), ledamoten Inge-Britt Lundin (fp), ledamoten Anders Broberg (kd), vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s), ledamoten Mats Lindqvist (mp) och ledamoten Kajsa Stenfelt (v):

1. Kontorets förslag återremitteras.
2. Därutöver anförs följande:

Stadens återvinningscentraler har blivit allt mer belastade. Främst på grund av att befolkningen ökar i Stockholm, men även på grund av att grannkommuner infört inpasseringssystem för att förhindra att invånare från andra kommuner utnyttjar "deras återvinningscentraler".

Nämnden anser att det bör skapas ett gemensamt system mellan länets kommuner så att människor kan lämna sitt skräp vid närmsta återvinningscentral. Det är viktigt att hitta en bra lösning så att vi slipper murar mellan kommunerna och istället underlättar för medborgarna att få tillgång till närmst belägna återvinningscentral, oavsett vilken kommun den ligger i. Det ska vara lätt att vara miljövänlig.

Med hjälp av teknik, t.ex. ett inpasseringskort som årligen ger ett antal kostnadsfria lämningsstillfällen för privatpersoner, så kan kostnaderna sedan kvittas mellan kommunerna. På så sätt riskerar inte taxekollektivet i en kommun att drabbas av att det kommer för mycket återvunnet material från en annan kommun.

Nämnden återremitterar kontorets förslag med uppmaningen att kontoret ska verka för att det finns en samsyn och ett system mellan berörda kommuner innan inpasseringssystem för återvinningscentraler införs i Stockholm.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 15 januari 2009. I utlåtandet föreslogs enligt följande:

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att införa inpasseringssystem med kort till stadens återvinningscentraler.
2. Nämnden beslutar att uppdra åt kontoret att genomföra upphandlingen av inpasseringssystem samt ge förvaltningschefen i uppdrag att fatta tilldelnings- och anskaffningsbeslut.
3. Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställde sig bakom gemensamt beslut.

Vid protokollet
Åse Geschwind

Rätt utdraget intygar:

Konsekvensanalys; för- och nackdelar med inpasseringssystem på återvinningscentraler

Sammanfattning

De kommunala återvinningscentralerna är till för hushållen och finansieras via avfallstaxan. De är en del av den service som erbjuds boende för att uppfylla kommunernas ansvar enligt miljöbalken för hushållsavfallet. Om inte annat är överenskommet mellan kommuner ska boende använda anläggning i hem kommunen. Verksamheter ska betala om de använder en återvinningscentral men systemet kan idag lätt missbrukas.

Kontroll av att tillträdet till anläggningarna sker idag i de flesta kommuner i regionen manuellt. Ett inpasseringssystem med kort förändrar i sig inte dagens regelverk men gör kontrollen av vem som lämnar enklare, ger bättre kostnadstäckning och en ökad tillgänglighet för hushåll och verksamheter som betalar för tjänsten. Statistiken över besöken kommer att bli mer tillförlitlig vilket behövs för att utveckla servicen.

Vid ett regionalt samarbete om tillträde till återvinningscentralerna kommer tillgängligheten att öka då invånaren har valfrihet att lämna sitt avfall på närmast belägna återvinningscentral.

Bakgrund

Återvinningscentralerna är till för respektive kommuns hushåll som betalar för servicen via avfallstaxan. En del återvinningscentraler tar även emot verksamheter som då får lämna visst avfall mot betalning. Många kommuner behöver styra verksamheterna till anläggningar som har kapacitet och utrymme i tillståndsgivna mängder.

De flesta återvinningscentraler i Storstockholm är hårt belastade och fortsatt intensivt bostadsbyggande och befolkningsökningen förväntas öka kapacitetsbristen ytterligare. Det är svårt att hitta lämpliga lokaliseringar för ytterligare anläggningar och på längre sikt kan även befintliga anläggningar komma att hotas av förtätningen.

De senaste åren har antalet besök och mängderna ökat kraftigt vilket också medfört högre kostnader för återvinningscentralerna. De ökade kostnaderna beror bland annat på att verksamheter inte använder de avgiftsbelagda klippkorten som finns och att privatpersoner lämnar grovavfallet i "fel" kommun, d v s deras besök täcks inte i taxan. Grupperna ingår inte i det taxekollektiv som får kostnaden. Vissa kommuner kan få ett överskott av avfallslämnare och därmed en oproportionerlig kostnad.

SRV återvinning AB (fem kommuner söder om Stockholm) har under 2008 infört ett inpasseringssystem med kort där invånare och betalande företag får tillträde till deras återvinningscentraler. Sedan tidigare har några fristående kommuner olika former av inpasseringssystem.

Analys och konsekvenser

Personalen på återvinningscentraler utan bomsystem ägnar idag mycket tid åt att kontrollera inpasseringen. Ett arbete som är påfrestande arbetsmiljömässigt eftersom många avfallslämnare som nekas gratis inträde blir arga, en del även hotfulla. Att frigöra personalen från manuell inpasseringskontroll ger utrymme att bygga upp en positivare kundkontakt och att ytterligare driva utvecklingen på återvinningscentralerna från "tipp" till modern kommunal serviceinrättning.

Ett inpasseringssystem med kort tydliggör vem som betalar och för vad. Den som har fått eller fått köpa ett kort har också fått information om vad som gäller på anläggningarna och höjer statusen på återvinningscentralerna. Kortet medför möjligheter att följa upp mottagningsregler och säkerhetsställer att verksamheter endast kommer in på de återvinningscentraler som de har tillträde till. Tillgänglighet för kommuninvånare och verksamheter som betalar för tjänsten kommer därmed att öka. Statistiken blir också mer tillförlitlig vilket gör det möjligt att utveckla servicen och uppfylla lagkravet om särredovisning av verksamhetsavfall.

Genom att införa inpasseringssystem skapas förutsättningar för marknadsanpassning av de avgifter som tas ut av verksamheter på återvinningscentralerna. Detta kan utgöra ett incitament för privata alternativ att ta emot verksamhetsavfall. Att på så sätt stödja nyskapandet av privat mottagningskapacitet för verksamhetsavfall frigör kommunernas återvinningscentraler till att hantera hushållens besök. Befintliga och planerade anläggningar kan då täcka hushållens behov i ett längre perspektiv.

Med en gemensam lösning av tillträdet för regionens återvinningscentraler kan invånaren alltid lämna sitt avfall på den närmast belägna återvinningscentralen. Därmed ökar tillgängligheten medan transporterna och belastningen på miljön minskar.

Ett regionaltsystem får inte innebära att någon kommun litar till en annan kommuns kapacitet och undviker att nyetablera en återvinningscentral om behovet uppstår. Det får inte heller leda till att någon lockar till sig betalande kunder och gör vinster.

Det finns en viss oro över att avfallslämnare som saknar kort ska dumpa sitt avfall i naturen. Men den risken finns även idag om avfallslämnaren avvisas för denne inte vill betala för sig eller om t ex. återvinningscentralen är stängd eller att det är långt att åka.

Alla kommuner vill ha in grovsoporna på återvinningscentralerna och därför är det viktigt att kommuninvånare inte känner att ett kort utestänger utan är en möjlighet för att få en bättre service.

Kostnader

Investeringsutgifter för inpasseringssystem innefattar markarbeten, programvara, läsare, display, bommar, kort och anpassning av verksamhetssystem. Dessa kan variera från kommun till kommun mycket beroende på förutsättningarna på respektive anläggningar.

Driftskostnader innefattar information, utskick, administrativ personal, underhåll av utrustning och utbildning.

I och med införandet av ett inpasseringssystem kommer troligtvis kostnadstäckningen för transporter och behandling att öka. Dessutom kommer med ett kvittningssystem kostnaderna att fördelas mer rättvist mellan kommunerna.

Kansliet
Said Ashrafi

Samhällsbyggnadsberedningen
Sammanträdesdatum: 2006-06-02

Länsgemensamt inpasseringssystem för återvinningscentraler

Vid KSLs styrelsesammanträde den 5 februari refererade Ulla Hamilton till de pågående diskussionerna i Stockholms stad när det gäller återvinningscentralernas (ÅVC) tillgänglighet för andra än kommuninnevånare. Nämnden hade återremitterat kontorets förslag med uppmaningen att kontoret ska verka för att det finns en samsyn och ett system mellan berörda kommuner innan inpasseringssystem för återvinningscentralerna införs i Stockholm. Ulla Hamilton menade att man borde hitta lösningar i kommunerna och mellan kommunerna som underlättar återvinning istället för att skapa hinder. Ett regionalt samarbete bör eftersträvas även här, tekniska möjligheter finns att hantera eventuella kostnader kommunerna emellan.

Frågan överlämnades till Stockholmsregionens Avfallsråd för vidare hantering. Stockholmsregionens avfallsråd (STAR) har en grupp som arbetar med fokus på frågor som berör återvinningscentraler.

ÅVC:erna är till för hushållen och finansieras genom avfallstaxan. Kommunen föreskriver i sin renhållningsordning bl.a. för vilka avfall som tas emot på ÅVC:er och av vilka lämnare, hur sortering ska ske, tillåtelse för hushåll att själva transportera sitt grovavfall till ÅVC. Kommunerna har i många fall varit generösa och tagit emot inte bara hushållens grovavfall, utan bygg- och rivningsavfall liksom avfall från hantverkare och andra verksamheter. Verksamhetsavfall kommer ofta in ofinansierat.

ÅVC:erna är hårt belastade och fortsatt intensivt bostadsbyggande och befolkningsökning förväntas öka behovet ytterligare. Det är svårt att hitta lokaliseringar för ytterligare anläggningar i tät bebyggelse, även befintliga anläggningar kan på sikt komma att hotas av förtätningen.

De senaste åren har antalet besök och mängder ökat kraftigt vilket också medfört högre kostnader för återvinningscentralerna. Den ökade belastningen beror troligtvis bl.a. på att verksamheter inte betalar för tillträde till återvinningscentralerna.

Många kommuner i länet (t.ex. SRV-kommunerna; Tyresö, Vaxholm och Ekerö) har satt upp bommar på sina återvinningscentraler. Tanken är att

Kansliet
Said Ashrafi

Styrelsen
Sammanträdesdatum: 2009-12-10

Länsgemensamt inpasseringssystem för återvinningscentraler – resultat av enkätundersökning

Vid KSLs styrelsesammanträde den 5 februari refererade Ulla Hamilton till de tidigare diskussionerna i Stockholms stad när det gäller återvinningscentralernas (ÅVC) tillgänglighet för andra än kommuninnevånare. Ulla Hamilton menade att ett regionalt samarbete bör eftersträvas även här, tekniska möjligheter finns att hantera eventuella kostnader kommunerna emellan.

Frågan överlämnades till Stockholmsregionens Avfallsråd för vidare hantering. Stockholmsregionens avfallsråd (STAR) har en grupp som arbetar med fokus på frågor som berör återvinningscentraler. Arbetsgruppen förslag som kansliet presenterade på samhällsbyggnadsberedningen sammanträde den 2 juni baserades på idén om länsgemensamt inpasseringssystem för ÅVCerna. Samhällsbyggnadsberedningen var enig i sin uppfattning att ÅVCerna ska hållas så tillgängliga som möjligt och underlätta återvinning istället för att skapa hinder. Med hänsyn till ovan beslutade samhällsbyggnadsberedningen att uppdragets fokus skulle vara att undersöka intresset för att skapa ett länsgemensamt förhållningssätt istället för ett länsgemensamt inpasseringssystem.

Arbetsgruppen utarbetade en enkät för att inhämta kommunernas syn på vilken funktion återvinningscentralerna bör ha samt få en helhetsbild över hur länets återvinningscentraler fungerar avseende bl. a. tillgänglighet, ekonomi, kontroll över verksamhetsavfall, arbetsmiljö, kapacitet och den ekonomiska konsekvensen för kommunerna. Samtliga kommuner har svarat på frågorna. Frågorna är besvarade av renhållningschefer eller motsvarande, dock med undantag från SRV- och Telge-kommunerna, för vilka tjänstemän från bolagen som har svarat på frågorna.

Resultat

Grundläggande data

Totalt finns det 39 återvinningscentraler i regionen. Det planeras anläggandet av nya återvinningscentraler på olika håll, men det handlar inte om att blir ännu fler ÅVCer, utan gamla ÅVCerna kommer att ersättas med modernare ÅVC. Endast Stockholms stad kommer att utöka antalet med ytterligare en ÅVC, vilken planeras att vara i drift år 2011. Av dessa 39 ÅVCerna ligger 28 st. centralt i kommunerna och 8 st. ligger nära någon kommungräns och 3 st. som

2009-05-25

ÅVC:erna enbart skall vara tillgängliga för de som betalar för tjänsten – vanligtvis via taxan. De nya bommarna har inneburit en ökad belastning på de återvinningscentraler som ligger närmast kommunerna som har ett inpasseringssystem. Belastningen av ÅVC:erna som inte har infört bomsystem kommer troligen att fortsätta öka om fler kommuner i Stockholmsregionen inför inpasseringssystem.

En av de frågor som diskuterats är just möjligheten för en kommuns invånare att få tillgång till en annan kommuns återvinningscentraler. Ett sådant system skulle innebära att boende i hela regionen skulle få möjlighet att lämna sitt avfall på valfri återvinningscentral i hela Stockholmsregionen oavsett vilken kommun man tillhör. Den viktigaste fördelen med ett länsgemensamt inpasseringssystem är att tillgängligheten för kommuninvånare kommer öka samt att fler verksamheter kommer att betala för tillträde till ÅVC:erna.

Utöver frågan om länsgemensamt inpasseringssystem har gruppen också diskuterat behovet av harmonisering av rutiner, arbetssätt och tjänster som ÅVC:erna i länet erbjuder.

För att kunna gå vidare med idén om länsgemensamt inpasseringssystem för ÅVC: er behöver länets kommuners intresse för att införa ett sådant system kartläggas. Om intresse finns kan vidare konsekvensbeskrivningar göras avseende bl. a. tillgänglighet, ekonomi, kontroll över verksamhetsavfall, arbetsmiljö, kapacitet och den ekonomiska konsekvensen för kommunerna.

Kansliet föreslår

- att** samhällsbyggnadsberedningen ger kansliet i uppdrag att undersöka intresset för att skapa ett länsgemensamt inpasseringssystem för återvinningscentralerna

2009-11-26

Dnr 2009/0016

ligger i angränsande kommuner. Endast 26 ÅVC är öppet för både företagskunder och hushåll. Det finns inga ÅVCer som bara är öppet för företagskunder.

Tillgänglighet, kapacitet och kostnader

Tillgängligheten avseende veckodagar och öppettimmarna varierar kraftigt mellan ÅVCerna. Det är bara några få ÅVCer som är tillgängliga alla dagar i veckan. De flesta har stängt minst en eller två dagar i veckan. Öppettimmarna varierar oftast från dag till dag. Det förekommer även säsongsbundna öppettider.

Det finns gott om kapacitetsutrymmen för hantering av de mängder som uppkommer i regionen. Det nuvarande kapacitetsutnyttjandet för ÅVCerna i regionen ligger på mellan 30-45%, dock råder det kapacitetsbrist i Stockholms stad. Stockholm tar emot 25 % mer över sin kapacitet. ÅVCernas nuvarande tillstånd är också i linje med anläggningarnas kapacitetsutrymmen. Ett antal olika system har introducerats vid olika anläggningar och olika metoder används för att ta betalt. Debiteringen kan ske via klippkort av olika slag, faktura eller annat alternativ (kontant). Kostnaderna räknas också på olika sätt. Det kan vara kostnad per besök, vikt eller avfallsslag i kombination med besök eller vikt.

Kostnaderna för hanteringen av verksamhetsavfall verka överstiga intäkterna från företagskunder, vilket kan innebära att denna förlust subventioneras av intäkten från hushållstaxan. Kostnaderna per besök varierar också mellan ÅVCerna.

Ta emot avfall från andra kommuner

Vad gäller kommunernas syn på att ta emot avfall från andra kommuner så ställer sig tjänstemännen positivt till detta. Kommunerna är öppna för samarbete, dock under förutsättning att full kostnadstäckning per tillkommande besök åstadkommas. Administrationen och dess kostnader för kvittning gentemot "hemmakommunen" bör också nogsamt övervägas innan utökning kan ske.

Ta emot avfall från företagskunder och hur det fungerar

Vad gäller kommunernas syn på att ta emot avfall från företagskunder och hur det fungerar idag skriver tjänstemännen att företagskunder ska ha möjlighet att nyttja ÅVCerna mot kostnad. Många företagare betalar i dagsläget inte för sitt avfall. Någon skriver att självfallet är det en god service för företag även om överutnyttjande förekommer. Ca 10 % har inte tagit ställning till detta. Ca 5 % skriver att det krävs ett politiskt beslut. Vad gäller Stockholm stads ÅVCer så är de uppbyggda för privatpersoner och inte för företag som till viss del har andra behov på utformning och tider mm. Stockholm skriver att det vore bättre om det fanns specifika ÅVCer för företag. I nuläget fungerar inte det helt tillfredställande med företagskunder.

Om bomsystem och framtidsplaner

Några kommuner i länet har redan infört ett bomsystem. Huddinge, Haninge, Nynäshamn, Salem, Botkyrka, Södertälje, Nykvarn, Tyresö, Vaxholm och Ekerö har satt upp bommar på sina ÅVCer. Skälet till införandet har varit att ÅVCerna enbart skall vara tillgängliga för de som betalar för tjänsten –

2009-11-26

Dnr 2009/0016

vanligtvis via taxan. ÅVCerna är till för hushållen och finansieras genom avfallstaxan. Kommunen föreskriver i sin renhållningsordning bl.a. för vilka avfall som tas emot på ÅVCer och av vilka lämnare, hur sortering ska ske, tillåtelse för hushåll att själva transportera sitt grovavfall till ÅVC.

På frågan om det planeras/utreds något inpasseringssystem svarar tjänstemän från 24 kommuner att diskussion pågår och de ser positivt på detta. Tjänstemännen resonerar att inpasseringssystem är utvecklingsbart för avfallsstyrning, övervakning och anpassning. Inpasseringssystem planeras för att undvika konfrontationer och förbättra sorteringen genom att frigöra personalresurser samt gör att kostnaden hamnar i rätt kommun, eftersom statistik per invånare görs möjligt och att kostnaden kan bli rättvist fördelad.

Ca 11 % av kommunerna som är negativa till införandet av ett inpasseringssystem. Skälet till detta är bl.a. att man inte vill skapa krångliga system samt att kommuninvånare inte förstår varför man ska betala en extra avgift när de vill ta hand om avfallet på ett riktigt sätt. Idag kan företag lämna på ÅVC om de har klipkort.

Förslag till fortsättning

Kansliet har informerat samhällsbyggnadsberedningen den 17 november om resultatet av denna enkätstudie. Samhällsbyggnadsberedningen godkände rapporten och tyckte att om de nya avfallsreglerna träder ikraft mars nästa år kan detta påverka ÅVCerna med tanke på kommande frivalssystemet.

För- och nackdelar med olika system ska beskrivas utifrån de olika aktörernas synvinkel. Oavsett bomsystem eller annat kontrollsystem så är det viktigt att regionens gemensamma förhållningssätt utvecklas utifrån ett systemperspektiv vars syfte är att ta fram principer för kvittning av både kostnader, servicenivå, användarvänlighet och mindre miljöpåverkan, för att i nästa steg diskutera hur efterlevnaden av principerna ska säkerställas.

Samhällsbyggnadsberedningen tyckte att det är viktigt att KSL bevakar frågan om frivalssystemet och att kansliet informerar beredningen om den fortsatta utvecklingen.

Kansliet föreslår

att styrelsen godkänner rapporteringen.

Bilaga 5

ALLMÄNNA FRÅGOR OM KOMMUNEN

1. Hur många invånare har kommunen?
2. Hur många återvinningscentraler finns i kommunen?
3. Finns ett samarbete med grannkommunerna?

Om samarbete finns, ange med vilka kommuner.

ANLÄGGNINGEN

4. Vilket administrativt system används för debitering av verksamheter/privatpersoner?
5. Återvinningscentralens namn och adress
6. Återvinningscentralens öppettider
7. Återvinningscentralens geografiska läge
8. Vilka fraktioner tas emot?

Trädgårdsavfall:

Trä:

Brännbart:

Wellpapp:

Metallskrot:

Icke återvinningsbart:

Övrigt grovavfall:

9. Hur många ton/år får anläggningen ta emot enligt tillstånd?
10. Hur stor kapacitet bedöms anläggningen praktiskt ha?
11. Bedöms kapaciteten på anläggningens mellanlagring tillräcklig i dagsläget?

Kommentarer:

12. Bedöms kapaciteten på anläggningens övriga ytor tillräcklig i dagsläget?

Kommentarer

KUNDER

13. Vilka kundkategorier är er anläggning öppen för?

Definiera övriga:

14. Hur ser fördelningen ut mellan kundkategorierna?

15. Hur sker debiteringen av företagskunder?

Specificera annat alternativ:

16. Vad kostar det för företagskunder?

17. Hur stora är era intäkter per år från företagskunder?

18. Ange antal fordon genom anläggningen/år.

19. Ungefärligt upptagningsområde?

20. Beskriv hur kommunen ser på att ta emot företagskunder och hur det fungerar idag.

21. Hur ser kommunen på att ta emot invånare från andra kommuner och tvärt om?

KOSTNADER

22. Uppskattad kostnad per år för behandling av verksamhetsavfall lämnat på anläggningen, inklusive avfall som inte betalats för

23. Uppskattad andel (%) av kunder som har verksamhetsavfall på anläggningen, inklusive kunder som inte betalar för sig per år.

24. Totala driftkostnaden inklusive fastighets och kapitalkostnader för anläggningen per år

OM BOMSYSTEMET

25. Vilket tekniskt system används?

26. Vilket administrativt system används?

27. Kostnad för införandet?

28. Driftskostnad per år?

FRAMTIDSPLANER

29. Planeras någon/några nya återvinningscentraler?

Kommentarer:

30. Kan befintlig anläggning komma att tas bort?

Kommentarer:

31. Planeras/utreds inpasseringssystem?

Kommentarer:

32. Hur ser kommunen på ett inpasseringssystem idag?

Kommentarer:

33. Namn

34. Telefonnr

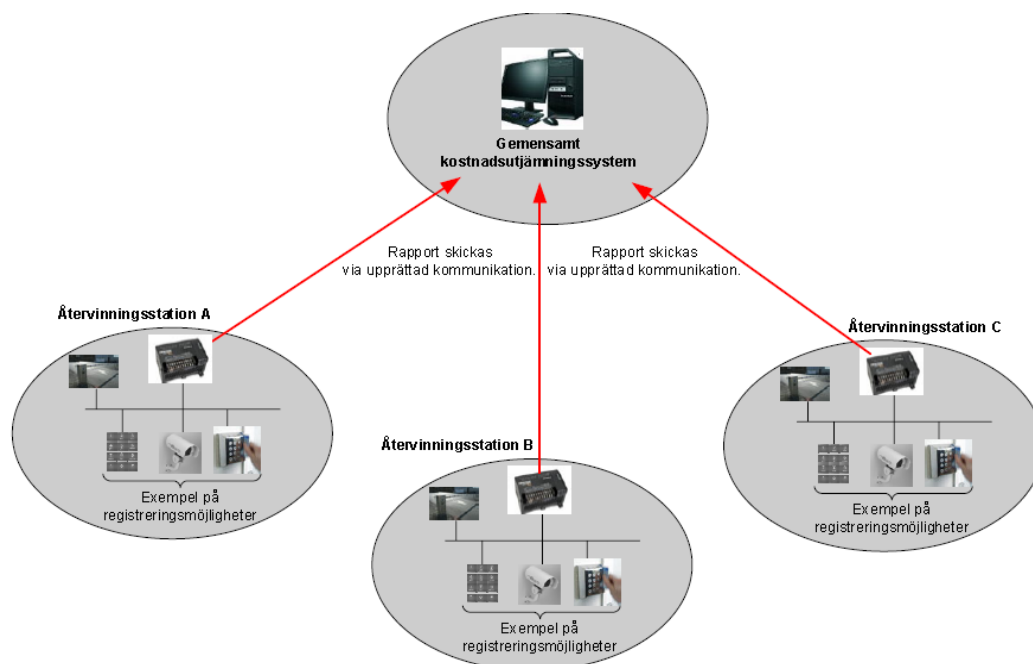
35. E-post

Bilaga 6

BILAGA 6 - KORTFATTAT OM INPASSERINGSSYSTEM

Det finns 39 återvinningscentraler i Stockholms län, varav 14 stycken har särskilt inpasseringssystem med kort (se punkt 4). Syftet med särskilt inpasseringssystem är att minska inkomna mängder och därmed kostnader för hantering av obetald privat hushållsavfall, dvs. hushållsavfall från andra kommuner och obetalt verksamhetsavfall.

De kommuner som redan nu har särskilt inpasseringssystem erbjuder sina kunder kort för inpassering, men det finns olika sätt som detta kan hanteras på. Nedanstående figur redovisar för några alternativ.

Figur 1 Principkiss inpasseringssystem till återvinningscentral, Bild: Tommy Frank, Sweco Industry AB

Beroende på vilken typ av kontroll som ska göras kan olika varianter av inpasseringssystem införas. I ovanstående figur anges bland annat en knappsats på respektive station, där kunden exempelvis skulle kunna registrera sig med antingen postnummer (tillåter dock ingen kontroll över inkommande verksamhetsavfall), kundnummer eller liknande.

Trafikkontoret, Stockholms stad genomförde en konsekvensanalys av inpasseringssystem under 2009. Analysen presenteras i bilaga 4.